

Mirva Hakala

Päiväkirjaopinnäytetyö mediatoimittajan työstä

Opinnäytetyö

Kevät 2017

SeAMK Liiketalous ja Kulttuuri

Kulttuurituotannon tutkinto-ohjelma

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Liiketalous ja kulttuuri

Tutkinto-ohjelma: Kulttuurituottaja

Tekijä: Mirva Hakala

Työn nimi: Päiväkirjaopinnäytetyö mediatoimittajan työstä

Ohjaaja: Jukka Saarela

Vuosi: 2017 Sivumäärä: 52 Liitteiden lukumäärä: 0

Tässä päiväkirjaopinnäytetyössä esitellään mediatoimittajan työn arkea ja sen haasteita. Työpaikkana toimii Yleisradio, Pohjanmaan alueuutiset. Työt sijoittuvat aikavälille 6.3 – 15.5.2017. Raporttia kirjoitetaan kuuden viikon ajalta ja jokaisen työviikon jälkeen analysoidaan viikon tapahtumat. Analyyseissä pohditaan kehitystä mediatoimittajana ja tuodaan esille hyväksi havaittuja ratkaisumalleja.

Päivittäiset työtehtävät koostuvat uutisjuttujen tekemisestä ja sähköiden kuvittamisella. Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää omia työskentelytapoja ja vahvistaa teknistä osaamista.

Työssä esitellään mediatoimittajan työympäristö, työpaikan sidosryhmät ja vuorovaikutustaidot työpaikalla. Lisäksi seurantajakson päätteeksi arvioidaan omaa kehittymistä.

Avainsanat: mediatoimittaja, uutiset, alueuutiset, uutiskuva, kuvakerronta, televisio

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: School of Business and Culture

Degree programme: Cultural Management

Author/s: Mirva Hakala

Title of thesis: Thesis report of working as media journalist

Supervisor(s): Jukka Saarela

Year: 2017

Number of pages: 52

Number of appendices: 0

The purpose of this thesis is to look over the media journalist's daily work and challenges. The work has been accomplished at Finnish broadcasting company in Ostrobothnia's local news. The diary part of the thesis draws on a six-week period 6.3 – 15.5.2017 and the events of each week are analysed. The analyses reflect the development as a media editor and highlight the well proven solutions.

Media journalist's daily works consists of making news stories and telegrams. The objectives of this thesis are to improve working skills and get more technical knowledge.

The thesis presents the work environment of media journalist, stakeholders and interaction skills in the work place. Development is reviewed after the end of the monitoring period.

Keywords: media journalist, news, local news, video journalism, visual video expression, television

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	1
Thesis abstract.....	2
SISÄLTÖ.....	3
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluettelo.....	4
Käytetyt termit ja lyhenteet.....	5
1 JOHDANTO.....	6
2 NYKYTILAN KUVAUS.....	7
2.1 Oman nykyisen työn analyysi.....	7
2.2 Sidosryhmät työpaikalla.....	10
2.3 Vuorovaikutustaidot työpaikalla.....	12
3 PÄIVÄKIRJARAPORTOINTI.....	14
3.1 Viikko 1.....	14
3.2 Viikko 2.....	20
3.3 Viikko 3.....	28
3.4 Viikko 4.....	33
3.5 Viikko 5.....	39
4 POHDINTA JA PÄÄTELMÄT.....	46

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluettelo

Kuvio 1. Sidosryhmät mediatoimittajan näkökulmasta	11
--	----

Käytetyt termit ja lyhenteet

Bin	leikkausohjelmissä oleva kansio, jonka sisälle säilötään videoklipit ja aikajana.
Sekvenssi	leikkausohjelmassa luodaan uusi sekvenssi, eli aikajana, jolle videoklipit sijoitellaan sopivaan aika järjestykseen.
Streamaus	Suoratoistovideon lähettämistä internetiin.
Spiikki	Toimittajan äänitetty juonto uutisjutussa.
Blur-efekti	Editointi ohjelmissä käytetty sumennus efekti.
Tiltaus	Kameran liike pystysuunnassa
Panorointi	Kameran liike vaakatasossa
Gain	Säätö kamerassa, joka vahvistaa elektronisesti kuvasignaalia ja lisää kuvan valoisuutta.
Dolly	Kamera-ajoon käytetty apuväline, jonka tavoitteena on saada tasainen liike.
Stabilization-efekti	Editointi ohjelmissä käytetty tehoste, joka vakaa heiluvaa kuvaa.
Tegu	Nimitys uutisissa grafiikalle.
Deadline	Aikaraja, jota ei tule ylittää. Aikaisemmin sovitun ajan tai päivämäärään mennessä tehdyn työn takaraja, jota ennen tulee toimia.

1 JOHDANTO

Päiväkirjamuodossa kirjoitettava opinnäytetyö koostuu kuudesta työviikosta, joista jokaisesta työpäivästä kirjoitetaan ylös päivän tapahtumat. Jokaisen työviikon jälkeen kirjoitan viikkoanalyysin, jossa pohdin kehitystäni mediatoimittajana ja viikon aikana kohdattuja ongelmia ja kuinka ne ratkaisin. Minun opinnäytetyössäni nämä päivät sijoittuvat aikavälille 6.3.-15.5.2017.

Työnantajana on Yleisradio Pohjanmaa. Yle Pohjanmaa koostuu Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan alueista, joissa toimipisteet sijaitsevat Seinäjoella, Vaasassa ja Kokkolassa. Kuuden viikon aikana teen mediatoimittajan työtehtäviä Seinäjoen toimituksessa. Työtehtäviini kuuluu alueuutisiin tulevien uutisjuttujen kuvaaminen ja editointi. Suurin osa työajasta kuluu uutisjuttujen aiheiden selvittämiseen, kuvauskohteeseen kulkemiseen, työskentelyyn kuvauskeikoilla toimittajan kanssa ja edit-pöydän takana leikkaamiseen. Käytössä on Panasonic P2-kameroita ja editointiohjelman Avid Media Composer.

Työtehtävät vaativat osaamista kameratyön sekä editoinnin perusteista sekä uutistyöstä. Koska alueuutisten toimitus on pieni ja työntekijöitä niukasti, tulee mediatoimittajan osata videokuvata ja myös editoida uutiset, toisin kuin esimerkiksi Pasi-lassa, jossa uutiskuvaajat- ja leikkaajat työskentelevät erikseen.

2 NYKYTILAN KUVAUS

2.1 Oman nykyisen työn analyysi

Työtehtäviini kuuluu uutisten kuvaaminen ja leikkaaminen televisiouutisiin sekä ajoittainen radiojuttujen tekeminen. Uutisiin kuvattu materiaali voidaan julkaista joko televisiossa, internetissä sekä sosiaalisessa mediassa. Pääasiallisesti kuvaaminen kuitenkin painottuu televisiouutisiin eli erilaisten juttujen ja sähkeiden tekoon.

Mediatoimittaja työskentelee useasti työparina toimittajan kanssa. Mediatoimittaja on vastuussa, että kuvausjälki on ammattimaista ja teknisesti moitteetonta, kun taas toimittaja on syventynyt jutun aiheeseen ja hänellä on visio siitä, miksi juttu kannattaa tehdä. Työssä tarvitaan vankkaa teknistä osaamista, visuaalista silmää ja erilaisiin uusiin tilanteisiin sopeutumista, sillä mediatoimittaja joutuu työssään monien erilaisten aiheiden pariin. Mediatoimittajan tulee pystyä kuvaamaan urheilua, haastatteluita, politiikkaa, luonnonilmiöitä ja onnettomuuksia. Kaikki tämä saattaa tapahtua vaikeissa olosuhteissa tai nopealla aikataululla.

Ylen alueuutislähetys koostuu yleensä muutamasta, noin kahden minuutin pituisesta jutusta, muutamasta sähkeestä ja haastattelusta eli "satasista". Kuvasähkeellä tarkoitetaan uutista, jossa uutisankkuri lukee uutista ja ensimmäisen lauseen jälkeen siirtyään kuvitukseen. Uutisankkuri jatkaa lukemista kuitenkin kuvituksen taustalla. Sähkekuvituksen hakeminen on minulle jokapäiväinen työtehtävä. Yleensä kaikki uutisissa oleva materiaali on kuvattu samana päivänä, mutta poikkeuksena ovat aiheet, jotka eivät ole kiireellisiä tai ovat tehty aikaisempina päivinä talteen. Jos materiaalia ei ole mahdollista saada tai sitä ei ehditä hakea, saatetaan käyttää arkistomateriaalia, jonka avulla pystytään kuvittamaan uutisaihe.

Sähkeiden leikkaamisessa on tärkeintä laittaa parhaimmat kuvat ensimmäiseksi, sillä sähkeet ovat usein lyhyitä ja uutistenlukijan nopeus vaikuttaa sähkeen keston. Uutislähetyksen "sataset" ovat sataprosenttista ääntä ja kuvaa. Nämä "sataset" ovat yleensä aina haastatteluita.

Uutisjutut käsittelevät yleensä lähetyksen pääaiheita syvemmin. Niissä haastatellaan ja pohditaan aihetta tarkemmin ja kuvituksessa tulee ilmi jutun tarina. Jutussa

on useampi haastateltava, sekä toimittajan kirjoittama ja erikseen äänitetty spiikki. Uutisjuttujen teko on yleensä suurempi ja työläämpi homma. Normaalin jutun tekeminen aloitetaan kuvauskeikalla. Keikalle lähdetään toimittajan kanssa, joka on sopinut haastateltavien kanssa ajan ja paikan. Kun kuvauspaikalle päästään, tarkastan ensimmäiseksi mitä kuvauspaikalla on. Missä haastattelu voitaisiin tehdä, millainen valo siellä vallitsee, minkälainen sää on pihalla ja millaista ääntä tilassa on.

Ensimmäisiä asioita, joihin kiinnitän kuvauspaikalla huomiota, on valaisu. Uutistuo-
tannoissa ei aikaa jää erityiselle valaisulle, mutta kuvauspaikalla voi pohtia haastateltavan paikkaa ja lamppujen tai luonnonvalon suuntaa ja löytää näin paras paikka valaisun kannalta.

On tärkeää, että haastattelun ääniraita tallentuu täysin ehjänä, sillä haastattelutilanteessa, jossa tapahtuma on mahdollista kuvata vain kerran, on ääni jopa kuvaakin tärkeämpi. Jos kamera heilahtaa tai kuva epäonnistuu muulla tavalla, on se helppo peittää kuvittamalla päälle kuvituskuvaa tai laittamalla grafiikkaa, mutta jos ääni on pielessä, sitä ei voida korjata. Jos äänen laatu on huono, ei sitä voi myöskään käyttää radiojutuissa. Jos taustalla on paljon meteliä, tarkistan aina, että onko sitä mahdollista poistaa. Esimerkiksi taustalla pauhaava ilmastointi tai radio tallentuu helposti häiritsevänä äänenä taustalle.

Äänen kannalta haastavimmat tilanteet ovat haastateltavan hiljainen puhe tai vaikea kuvauspaikka, jossa on paljon häiritsevää meteliä. Näitä tilanteita tulee useasti, jolloin yritän parhaani mukaan säätää äänentasoja kovemmalle tai ohjeistaa toimittajaa viemään mikkiä lähemmäksi puhujaa. Erilaisissa kuvaustilanteissa voidaan käyttää erilaisia mikrofoneja. Nappimikki on osoittautunut käteväksi, jos henkilön tarvitsee liikkua puhuessaan. On myös tilanteita, jolloin kuvauskeikoilla perinteinen kapula- tai nappimikrofoni on riittänyt.

Tehtäviin kuvauskeikalla kuuluu myös jutun kuvittaminen. Luon joko itse tai yhdessä toimittajan kanssa tarinan, joka kuvataan ja tarina vie juttua eteenpäin. Kun kuvamateriaalia on tarpeeksi, tapahtuu editissä jutun kokoaminen. Mediatoimittaja kuvaa, sekä leikkaa uutisjutut, sillä Pohjanmaan alueuutisissa kuvaaja on myös editoija. Olen päässyt vertailemaan työtä kahden eri toimituksen välillä. Pasilassa pelkkänä leikkaajana työskennelleenä ja muiden kuvaajien materiaalia leikanneena, piti

minun itse luoda tarina saamastani kuvista ja pärjätä niillä. Työtahti Pasilassa on kova ja aikaa miettimiseen ei ollut. Täytyi osata tehdä nopeita valintoja sekä sietää painetta. Nyt Seinäjoen toimituksessa molempia työtehtäviä tehdessäni voin editointi vaiheessa syyttää vain itseäni huonosta kuvamateriaalista. Kuvia selatessa näen heti mitä olen tehnyt väärin, missä olen onnistunut ja mitä minun tulee ensi kerralla parantaa. Oma työtahtini Seinäjoen toimituksessa riipeytyi, sillä muistin mitä kuvia halusin käyttää ja mitkä olivat onnistuneet otot. Näin jokaista ottoa ei tarvitse käydä läpi. Uutisissa selviää hyvin editoinnin hyvin opituilla perusteilla. Efektejä ei ole paljoa käytössä ja leikkaaminen on usein kaavaa toistavaa ja yksinkertaista. Suurimpia ongelmia minulle leikkaamisessa on tuottanut joko liian vähäinen kuvamateriaalin määrä tai leikattavien kuvien samankaltaisuus.

Juttua rakentaessa aloitan leikkaamisen sillä, että laitan haastatteluosiot, ”sataset” paikoilleen ja äänitän toimittajan kanssa spiikin. Juttu rakennetaan näiden äänten perusteella. Kun jutun runko on valmis, pystyn kuvittamaan spiikit ja luomaan kuvituskuvasta tarinaa. Viimeiseksi tehdään värimääritystä, mahdollisia efektejä ja äänien hienosäätöä.

Jutut jotka esitetään televisiossa, voidaan käyttää myös radiossa. Jutun runko pysyy samana, mutta ääniä saatetaan hieman muokata radioon sopivammaksi, esimerkiksi lisäämällä taustalle työn tekemisen ääntä. Tärkein oppimiani asioita editissä on järjestelmällisyys. On tärkeä nimetä ja järjestellä binit ja sekvenssit tarkasti, jotta joku toinen leikkaaja joutuessaan työskentelemään leikkaamasi materiaalin kanssa, löytää tarvittavat asiat helposti. (Parton 2015.)

Työtehtäviini kuuluu myös keikkaluontoiset monikameratuotantokuvaukset, kuten kuntavaalipaneelit. Tehtäväni oli toimia neljännen kameran takana ja kuvata yleisökysymyksiä ja olla hätävarakamerana. Paneelit streamattiin suorana Yle Areenaan.

Koen osaavani hyvin mediatoimittajan työssä tarvitsemat tekniset perusteet. Kehityksen kannalta on tärkeää päästä tekemään enemmän ja oppimaan sitä kautta. Jokainen kuvauskeikka voi olla täysin erilainen, eikä niitä voi etukäteen harjoitella. Huomaan tarvitsevani vielä oppia haastattelutilanteista. Haastattelutilanteet ovat usein hektisiä, eikä aikaa suunnittelulle ole. Sorrun useasti helppoihin ja epämielen-

kiintoiisiin ratkaisuihin kuvaustaustan suhteen, mikä harmittaa jälkeenpäin. Korvenoja (2004, 62–63) kertoo, että haastattelukuvassa on tärkeää huomioida kuvattavan henkilön tausta. Hyvä tausta on visuaalisesti miellyttävä, sen tulee sopia uutisaiheeseen ja tuoda kuvaan syvyyttä ja kolmiulosuutta. Olisi hyvä, jos taustalla tapahtuisi toimintaa, mutta ei sellaista, joka vie huomion uutisaiheesta pois.

Jo lyhyen ajan alueuutissa työskenneltyäni koen kehittyneeni aloittelijasta jo itsenäiseen työhön kykeneväksi suoriutujaksi. Koen osaavani mediatoimittajalle vaaditut työtehtävät, mutta haluaisin tuoda videoihini vielä enemmän ajatusta ja rutiininomaista suorittamista. Haluan haastaa itseäni vieläkin enemmän kuvallisen kerronnan maailmassa ja tuoda kuvan yhtä tärkeäksi tekstin rinnalla.

Uutisjuttuihin haluan pystyä luomaan ehjiä tarinoita kuvituksella, jotka vievät juttua eteenpäin. Toivon jatkossa, että pystyn suunnittelemaan otettavat kuvat etukäteen paremmin ja näin välttyä ylimääräiseltä edit-työskentelyltä. Minun tulee tulevaisuudessa kysyä itseltäni kuvauskeikoille lähtiessä, että mitä ja miksi menen kuvaamaan. Minkälaista toimintaa haluan tuoda esille katsojille ja millaisilla kuvilla sen pystyn tekemään, jotta toiminta tullaan nähdyksi ja ymmärretyksi? Kuvauspaikalle tultaessa ei voi vain kuvata kaikkea ja toivoa, että tästä saadaan jonkinlainen tarina (Hider 2012). Nämä asiat sisäistettynä pystyn työskentelemään tehokkaammin ja säästyn turhalta kuvamateriaalilta. Kehittymisen kannalta tärkeää on olla kunnianhimoinen ja kiinnostunut työstä, sillä tekniikka ja työtavat kehittyvät jatkuvasti ja täytyy pystyä kehittymään niiden mukana.

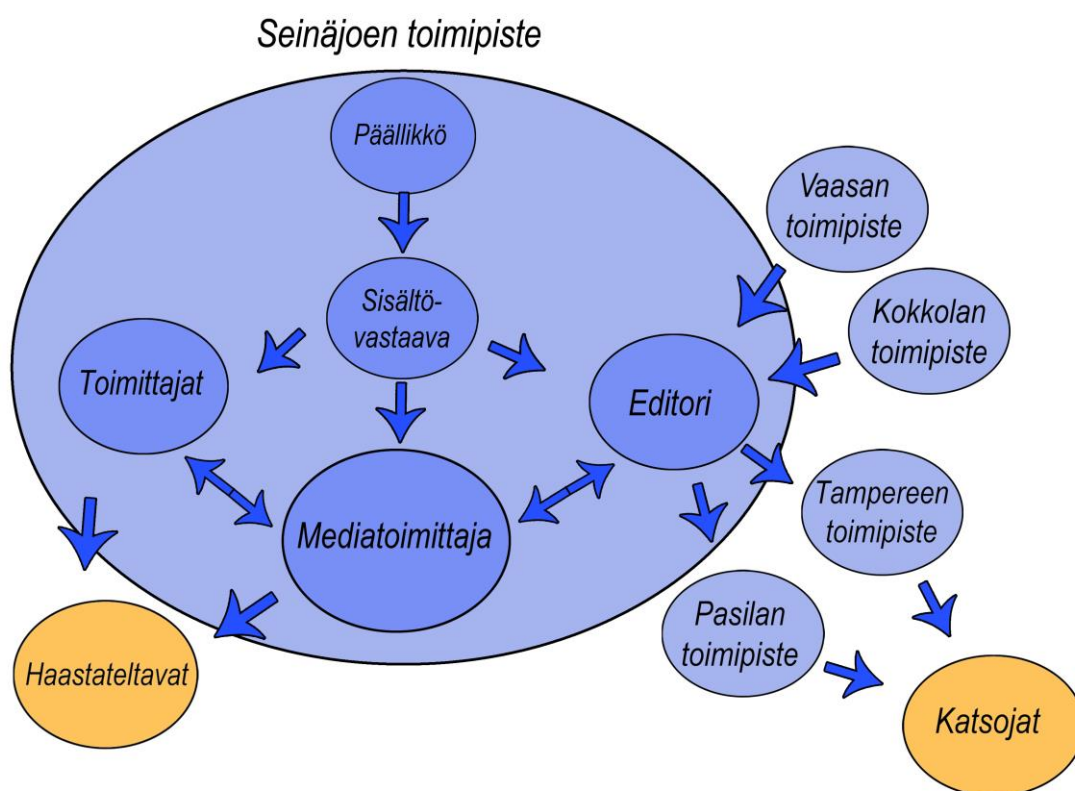
2.2 Sidosryhmät työpaikalla

Seinäjoen toimitus koostuu muutamasta mediatoimittajasta, sisältövastaavasta, toimittajista, alueella viikoittain vaihtuvasta editorista ja silloin tällöin toimituksessa työskentelevästä päälliköstä. Kuten Kuvioista 1 voi huomata, että nämä edellä mainitut henkilöt ovat ison sinisen ympyrän sisässä, niin tällä haluan hahmottaa paremmin esille sen, ketkä Seinäjoen toimituksessa päivittäin työskentelevät. Olemme

kuitenkin päivittäin yhteydessä Vaasan, Kokkolan, Tampereen toimituksen kanssa. Viikoittain kommunikoimme myös Pasilan toimituksen kanssa. Saatamme joutua lähettämään kuvamateriaalia tai käydä kuvaamassa pyynnöstä Pasilaan valtakunnalliseen uutislähetkseen. Sisäisiin sidosryhmiin kuuluvat ennen kaikkea toimituksessa työskentelevät, Vaasan ja Kokkolan toimitukset, mutta myös koko Yleisradion muu väki.

Ulkoiseen sidosryhmään kuuluvat päivittäin vaihtuvat haastateltavat ja kuvattavat (kuvio 1.) Heidän kanssaan olemme kuvaustilanteessa paljon tekemisissä ja toimittaja jo paljon aikaisemminkin. Kuvattavat henkilöt mahdollistavat jutun tekemisen ja ovat tärkeä osa päivittäistä työtämme.

Kun alueuutiset on koottu valmiiksi ja editori on lähettänyt kaikki materiaalit Tampereen toimitukseen, alkavat lähetyksen nauhoitukset. Alueuutiset kuvataan Tampereella studiossa, jonka jälkeen ne näytetään televisiossa pääuutislähetksen jälkeen. Pääuutislähetksen kuvaukset tapahtuvat Pasilassa. Tampereen ja Pasilan toimituksien ansiosta uutiset välittyvät katsojille. Katsojat eli asiakkaamme kuuluvat ulkoiseen sidosryhmään, jos heitä ei olisi, ei uutisoinnilla olisi merkitystä.

Kuvio 1. Sidosryhmät mediatoimittajan näkökulmasta

2.3 Vuorovaikutustaidot työpaikalla

Olen päivittäin yhteistyössä toimittajien ja editorin kanssa. Olemme toimittajan kanssa yhdessä vastuussa jutusta, jonka televisioon teemme. Jotta kuvauskeikka sujuisi mutkitta, on kommunikaatio toimittajan kanssa erityisen tärkeää. On varmistettava, että olemme samaa mieltä jutun aiheesta ja että kuvitus sopii käsikirjoitukseen.

Kommunikointia helpottavat yhteiset työtilat, jotka sijaitsevat yhdessä suuressa huoneessa, jossa jokaisella on oma työpiste. Editointihuoneita on kaksi, ne ovat rauhallisia, ovellisia huoneita, mutta kuitenkin lähellä toimittajia, joten tarvittaessa on helppo käydä kysymässä ohjeita tai mielipidettä.

Kommunikointi kuvattavan tai haastateltavan kanssa on yleensä tarpeellista. Minun on helpompaa kertoa kuvattavalle, missä hänen tulisi seistä ja minne siirtyä, kuin se, että itse siirtyisin kameran ja jalustan kanssa. Ohjeistaminen tuo kuvattavalle myös turvallisuuden tunnetta, koska hän ymmärtää mitä ollaan tekemässä ja miten hänen tulisi toimia.

Minulle kysyminen tai ohjeiden pyytäminen ei ole koskaan ollut vaikeaa. Mielestäni työympäristössä siihen pikemminkin kannustetaan. Koska aikaa on rajallisesti ja työtahti on nopea, on erittäin tärkeää, että kysytään neuvoa heti, jos jokin on epäselvää. Liiallinen pohtiminen ja epäröinti vievät aikaa ja saattavat johtaa virheisiin. Koska alueuutiset toimivat kolmessa eri kaupungissa, on yhteistyö ja kommunikointi myös Vaasan ja Kokkolan välillä tärkeää. Näiden toimitusten kanssa ollaan yhteydessä puhelimitse, sähköpostitse, hangouts-sovelluksella ja muilla yhtiön sisäisillä viestintäsovelluksilla.

Yhdestä Phjanmaan alueuutisten kaupungista on työvuorossa yksi editori, joka tarkistaa ja lähettää alueelta kerätyn materiaalin eteenpäin Tampereelle. Kaikki tehdyt uutisjutut kulkevat siis editorin kautta. Kommunikoinnin editorin kanssa on toimitava, jotta voin varmistua siitä, että tekemäni uutisjuttu on lähetetty eteenpäin, eikä siinä ollut virheitä tai muita teknisiä ongelmia. Pahimmassa tapauksessa huono

kommunikaatio saattaa johtaa uutisen vääränlaiseen uutisointiin tai juttu ei päädy lähetykseen asti.

3 PÄIVÄKIRJARAPORTOINTI

3.1 Viikko 1

6.3.

Aiemmalla viikolla ei ollut puhetta suurista kuvauskeikoista, joten odotettavissa oli mahdollisesti sähkökuvituksen kuvaamista ja leikkaamista. Kun tulevista kuvauskeikoista ei ole tietoa, asetan päivän tavoitteeksi muiden päivien valmistelut.

Päiväni alkoi 10:15 palaverissa, jossa käytiin läpi päivän aiheet ja tähdättiin katse tuleviin viikon aiheisiin. Suurin osa päivästäni kului vanhojen videomateriaalien läpikäymiseen ja arkiston selailuun, sillä aikaisemmista projekteista tuli etsiä videotätkiä, joissa eräs toimittajamme esiintyi. Näistä pätkistä tehtäisiin kooste hänen tulevien eläkepäiviensä kunniaksi.

Iltapäivällä lähdin hakemaan sähkökuvaa kello 18:22 alkavaan lähetykseen. Materiaali tulisi olla kuvattu, editoitu ja lähetetty eteenpäin kello 17:30 mennessä. Pakkasin kuvauskaluston autoon mukaan ja ajoin kuvauspaikalle. Kävin kahdessa eri kohteessa, kunnes olin tyytyväinen materiaaliini ja sitä oli mielestäni riittävästi. Päästyäni takaisin työpaikalle editoin sähkökuvan ja lähetin sen eteenpäin.

7.3.

Koska päivä oli hiljainen, pystyin keskittymään ja suunnittelemaan seuraavan päivän kuvauskeikkaa. Sain tiedon, että minun tulisi huomenna lähteä ajamaan Kauhavalle ja hakea sieltä sähkökuvitus Kauhavan kaupunkikuvasta ja kaupunkiin muuttaneista pakolaisista. Kauhava on minulle vieras paikka, joten päätin katsella kaupunkia Google mapsin avulla. Etsin Google mapsilla mielenkiintoisia kuvauskohteita ja paikkoja, joita voisin kuvata. Näin säästäisin aikaa kuvauspaikalla. Tämä on ensimmäinen kerta, kun otan selvää tulevasta kuvauskohteesta perusteellisesti. Toivonkin, että tulevaisuudessa aina ennen tulevia kuvauksia, olisi aikaa ja mahdol-

lisuus tutustua kuvattavaan paikkaan tai kohteeseen, sillä uskon sen säästävän aikaa kuvauspäivänä. Tänään kehityin mielestäni mediatoimittajana, joka kykenee suunnittelemaan ja käyttämään ajan oikein.

8.3.

Tämän päivän tavoitteena on saada hyvää kuvituskuva Kauhavalta. Päivän haasteet tulevat olemaan keikalle lähtö kauemmas outoon paikkaan, sekä epävarmuus teknisestä osaamisesta. Myös kuvattava kohde loi lisää epävarmuutta. Maahanmuuttajat ovat arka aihe, eikä pakolaisia saa näyttää televisiossa ilman lupaa. Minun tulisi kuvittaa aihe Kauhavan kaupungista ja sen pakolaisista, kuitenkin heitä tunnistettavasti näyttämällä.

Paikan päällä olosuhteet olivat haastavat. Lunta pyrytti lujasti ja olin unohtanut ottaa mukaan kameran sadesuojan. Kaupungin keskustassa ei myöskään näkynyt maahanmuuttajia, joten en voinut ottaa anonyymiä kuvaa heistä. Täytyi pärjätä pelkällä kaupunkikuvalla.

Kun olin tyytyväinen materiaalin määrään, päätin lähteä ajamaan kohti Seinäjokea. Seinäjoella siirsin materiaalit Avid media Composeriin omaan projektiinsa. Huomasin, että videossa oli paljon kohtia, joissa lumi oli lentänyt linssiin, luoden ikäviä vesipisaroita. Leikkasin sähkeen ja lähetin sen aikataulussa eteenpäin.

Päivän tavoitteet toteutuivat, vaikkakin haasteita riitti. Sähke saatiin kuvitettua hyvällä kaupunkikuvalla, jota löytyi tarpeeksi epäonnistuneiden kuvien seasta.

9.3.

Tämänpäiväinen työpäiväni koostuu iltatöistä ja kuntavaaleista. Toivon, että kehityisin paremmaksi kuvaajaksi, pystyisin ottamaan ohjeita paremmin vastaan ja sitä kautta ”tarjoilemaan” ohjaajalle enemmän erilaisia kuvia.

Lähdimme ajamaan Seinäjoelta kohti Kauhajokea kello 13:00. Minun kamerallani kuvattiin yleisöstä kuuntelukuvia ja yleisökysymyksiä. Lähetyksen aikana huomasin, että kamerani oli haastavalla paikalla. Tilanpuutteen vuoksi kamera piti laittaa yleisön sivulle, joten onnistuin saamaan yleisöstä vain sivuprofiilikuvia. Tämä hankaloitti kuvaamista, sillä sivuprofiilikuvat olivat tylsiä ja samanlaisia. Yritin liikkua kameran kanssa, mutta tila oli ahdas ja kameran verkkovirtajohto ei kantanut pidemmälle. Lähetyksen jälkeen kamerat ja valot purettiin ja pakattiin autoihin.

Tästä kuvauskeikasta jäi päällimmäisenä mieleen huono tila ja sen tuomat ongelmat. On turhaa jäädä paikalleen ja kuvata huonoa materiaalia. Täytyy etsiä paikka, josta kuvaus onnistuu, tai sitten on kuvattava jotakin muuta. Omassa tapauksessani, minulla ei ollut mahdollisuutta kuvata yleisöä muusta kulmasta kuin sivusta. Tämän takia siirryin kamerani kanssa niin pitkälle kuin mahdollista ja kuvasin yleisöä, sekä laajaa kuvaa kuntavaaliehdokkaista. Näin minun kuvaamaani kuvaa voitiin käyttää varakuvana ja muut kameramiehet pystyivät ottamaan tiiviimpiä kuvia.

Onnistuin ratkaisemaan kuvausongelman oma-aloitteisesti ja luovasti. En jäänyt paikalleni kuvaamaan käyttökeltontta materiaalia, vaan olosuhteiden pakosta minun tuli keksiä uusia kuvattavia kohteita ja kuinka voin muuten olla hyödyksi kuvausryhmälle.

10.3.

Tänään juhlitaan iltapäivällä toimittajan eläkkeelle lähtöä. Minä olen päivystävänä työntekijänä aamusta iltapäivään. Kun kuulin olevani yksin päivystäjänä, iski minulle huoli siitä, osaanko varmasti käyttää laitteistoa ja järjestelmää oikein. Huolta helpotti

se, että puhelun päässä olisi kuitenkin apua tarjolla. Päivän tavoitteet olivat onnistua itsenäisessä työskentelyssä ja ratkoa mahdolliset tulevat ongelmat puhelimitse.

Kaikki tarvittava kuvamateriaali oli kuvattu edellisinä päivinä. Tarvitsi vain leikata sähkökuvat ja otsikot ja lähettää ne eteenpäin. Lisäksi olin mukana iltapäivällä auttamassa juhlallisuuksissa, kuten työpaikan koristelussa, sekä kakkulähetyksen vastaanottamisessa. Päivä oli juhlien kannalta todella onnistunut ja oli mukava toivottaa hyvällä työporukalla, eläkkeelle siirtyvälle toimittajalle, mukavia eläkepäiviä.

Päivälle asetetut tavoitteet täytyivät hyvin. Leikkasin itsenäisesti tarvittavat sähkökuvat ja lähetin ne eteenpäin ilman ongelmia. Päivä kehitti osaamistani toimia yksin ja tehdä itsenäisiä päätöksiä. Lähetykseen leikkaamani sähkökuvat ja muut videot eivät kulkeneet monien tarkastelevien silmäparien lävitse, vaan minun oli luotettava omaan osaamiseeni.

Viikkoanalyysi 1

Käytin tämän viikon suurimmaksi osaksi päivystystehtävissä. Tein työt, joita muut eivät ehtineet tehdä. Editointi on yksi vahvuuksistani, se sujuu nopeasti ja sähkökuvituksen leikkaamisessa ei kulu paljoa aikaa. Sähkökuvituksen leikkaaminen on yleensä helppoa, jos kuvia on riittävästi ja materiaali on yhteisymmärryksessä aiheen kanssa. Nikkinen ja Vaclin (2012, 164) toteavat, että uutinen elää vain hetken ja se pitää pystyä ymmärtämään heti. Sähke kestää yleensä noin muutaman kymmenen sekunnin verran, jonka jälkeen uutinen on ohi. Näiden sekuntien sisälle tulee liittää aiheen parhaimmat kuvat, jotka tuovat uutisen aiheen ilmi, ettei katsojan huomio kiinnity epäolennaisuuksiin.

Hankalinta on yrittää keksiä kuvituskuvaa uutiselle, jossa ei ole aktiivista tapahtumaa, tai se on vasta tapahtumassa tai aihe on muuten hankalasti ymmärrettävä.

Kuvituksen tulisi antaa uutiselle aina lisäarvoa, mutta esimerkiksi talous- ja politiikka ilmiöiden kuvitus on yleensä aina samaa kaavaa toistavaa. Taloutta kuvitettaessa liehuvat Soneran liput yhä uudesta kuvakulmasta ja politiikkaa kuvastaa eduskuntatalon pylväät. Nämä kuvat eivät tuo lisäarvoa uutisen sisältöön, silloin sana hallitsee, eikä välttämättä tarvita kuvallista renkiä (Ailio, 2005).

Pohdittuani asiaa, olen Huovilan (2005, 153) kanssa sama mieltä siitä, että kuva on voimakkaampi kuin puhe ja tämän takia kuva-aineistot on valittava tarkoin, sillä muuten uutinen saattaa johtaa harhaan. Katsojat tulkitsevat kuvien sisältömerkitykset aiemman kokemusmaailman perusteella, mikä vaikuttaa kuvan tulkintaan. Kuvaa voidaan käyttää avoimella, epäsuoralla tai symbolisella tavalla. Avoimella kuvalla näytetään kohde, tekeminen tai sen ympärillä olevat asiat ja esineet. Katsoja tulkitsee ne sellaisenaan mustavalkoisesti yksi yhteen, kun taas epäsuorakuva on tulkintaa kuvan tapahtumista ja paljastaa syitä ja seurauksia. Esimerkiksi, jos näkyy kuvassa savua, on siellä varmasti tulta. Epäsuorassa kuvassa itse asiaa ei tarjoilla kuvina välttämättä suoraan, vaan muiden aiheeseen liittyvien kuvien avulla. (Huovila, 2005.)

Koska ihmiset tulkitsevat kuvia eri lailla elämänkokemustensa ja kulttuuritaustansa mukaan, täytyy Huovilan (2005, 150) mielestä uutiskuva ankkuroida ääneen tai kuvatekstiin. Näin katsojat opastetaan ymmärtämään kuva halutulla tavalla. Tällä tavoin epäsuora kuvailmaisuus toimii uutisissa.

Uutiset voidaan jaotella koviin ja pehmeisiin uutisiin. Koviin uutisiin voidaan luokitella aiheet, jotka ovat tärkeitä ja yleisesti merkittäviä, kun taas pehmeät ovat kiinnostavia ja merkitykseltään erityisiä tai yksityisiä (Kunelius, 1993, 34). Koviin uutisiin kuuluvat talous- ja politiikkauutiset. Näiden aiheiden kuvitus on haastavaa todellisuuden poissaolon vuoksi. Näissä aiheissa sana hallitsee, eikä kuvat kerro juuri mitään, koska asiat ovat abstrakteja ja tapahtuvat puheissa ja papereissa ihmisten välillä. (Ailio, 2005.)

Uutisjuttua kuvittaessa täytyy olla tarkka, millaisessa asiayhteydessä kuvaa näytetään. Vaikeissa ja herkissä aiheissa, kuten esimerkiksi kuolemantapauksissa, onnettomuuksissa tai oikeusjutuissa käytetään usein arkistomateriaalia. Arkistoon on tallennettu paljon anonyymiä videomateriaalia, jota voidaan käyttää uutisiin, jossa

asianomaisia ei saa näyttää, tai aiheesta ei ole tuoretta videomateriaalia. Esimerkiksi viime talvena leikkasin uutisjutun, jonka aihe käsitteli lasten ja nuorten seksuaalista hyväksikäyttöä. Kuvituskuvaa leikatessa täytyi olla tarkka, miten aiheeseen kuulumattomia lapsia kuvissa näytettiin. Lapsia ei saanut tunnistaa kuvista ja näin vakavassa aiheessa ei saanut näkyä mitään, mistä lapsen voisi tunnistaa. Näitä opittuja asioita jouduin käyttämään, kun kuvasin tällä viikolla Kauhavalla anonyymiä kuvaa ihmisistä.

Sensurointi luo kuvaamiseen lisäpaineita, sillä henkilöitä ei saa näyttää huonossa valossa ja kuvat, jossa henkilö näkyy tunnistettavasti, ei voida käyttää. Mikäli kuvassa näkyy liikaa, pystytään sitä jälkikäteen muokkaamaan, esimerkiksi rajamalla, mutta silloin kuvan resoluutio heikkenee. Toinen tapa olisi käyttää blur-efektiä, jotta henkilöä ei voida enää tunnistaa. Vaarana kuitenkin on että, tämän efektin käyttö saattaisi johtaa mielikuvaan, jossa henkilö on tehnyt jotakin pahaa. Blur-efekti yhdistetään usein rikollisten kasvojen sensurointiin. Varmin tapa kuvata anonyymiä kuvituskuvaa, on keskittyä lähikuviin, henkilön jalkoihin tai käsiin.

Koska töitä ei ollut jatkuvasti ja leikkaaminen oli nopeaa, oli minulla aikaa ottaa selvää tulevista työtehtävistä ja kuvauskeikoista. Olin selvittänyt tiistaina Kauhavan keskustan kuvauskohteet valmiiksi, sillä Kauhava ei ole minulle paikkana tuttu. Tämä selvitys helpotti huomattavasti keskiviikkona tapahtunutta kuvauskeikkaa, joka oli todella haastava. Kyseinen kuvauskeikka opetti minulle kantapään kautta tarkastamaan kuvausvarusteet ennen lähtöä, sekä pakkaamaan kaiken, mikä saattaisi olla tarpeellista. Jos olisin pakannut kameransuojuksen, olisi minun ollut helpompi keskittyä kuvaamiseen, eikä kameran suojaamiseen lumisateelta. Keikka Kauhavalla oli opettavainen, sillä minun piti luoda kuvaa lähes tyhjästä. Jouduin paikan päällä työskentelemään vaikeissa sääolosuhteissa, sekä kuvauksellisesti todella epämielenkiintoisessa kohteessa. Kun aiheena on saada kaupunkikuvaa kaupungista, jossa ei ole mielenkiintoisia rakennuksia tai keskustan vilinää, on kompromissina kuvattava kaupungin ihmisiä anonyymisti arkisissa toimissaan. Opin kyseisestä kuvausreissustani sen, että on mielenkiintoisempaa nähdä ennemmin kuvissa

ihmisiä, kuin rakennus- tai maisema kuvia. Ihmiset herättävät katsojan mielenkiinnon, jolloin tylsistä rakennuskuvistakin saadaan mielenkiintoisempia, kun kuvassa on liikettä ja ihmisiä.

Kuntavaalikuvaukset olivat minulle viikon kohokohta. Olen kerta kerralta päässyt enemmän perille monikameratuotannon eri vaiheista. Etenkin monikameratuotannossa kuvaajan täytyy tehdä nopeita ratkaisuja, tiedettävä kuvakoot ja oikeanlainen kuvan rajaus sekä sommittelu.

Mielestäni olen kehittynyt viikon aikana eniten kameran hallinnassa. Nyt kun olen päässyt kuvausreissuille itsekseeni ja joutunut todella keskittymään työskentelyyn, olen huomannut kuinka kameran pannaukset ja tiltaukset ovat muuttuneet sulavimmiksi ja tasaisemmiksi. Olen todennut hyväksi tavaksi toteuttaa sulavat panoroinnit ja tiltaukset niin, että aloittaa panoroinnin siitä asennosta, missä olet panoroinnin lopussa. Näin olet normaalissa asennossa panoroinnin lopussa ja vältät liikettä silloin kuin kameran tulisi pysähtyä paikoillaan.

3.2 Viikko 2

13.3.

Toivon, että tälle päivälle olisi tiedossa kuvauskeikkaa. Tahtoisin parantaa kuvaustaitojani vielä, sillä koen, että olen jäänyt siinä jälkeen verrattuna leikkaamistaitoihini. Tavoitteena kuvauspaikalla on toimia ripeästi, haaskaamatta aikaa ja onnistua teknisesti saamaan onnistunutta kuvamateriaalia.

Heti aamusta, ennen kuin pääsin edes työpaikan ovesta sisään, tuli tieto, että minun tulisi hakea tänään sähkökuvitusta Kyrkösjärven rannasta, jonne rakennetaan uutta

melontakeskusta. Tämän jälkeen olisi myös sähkeen leikkaus ja nettikuvien muokaus. Tämä tieto tietenkin lisäsi hieman paineita ja laittoi jännittämään. Kuvauskeikka yksinään on vielä uusi ja jännittävä tilanne, varsinkin kun ei itse tiedä mitä paikan päällä odottaa.

Lähdin heti kello 10:00 matkaan ja päätin ottaa järjestelmäkameran mukaan, jolla aioin ottaa stillkuvat nettiin. Paikan päällä ilma oli hyvä. Aurinko paistoi kirkkaasti, mutta onneksi kuvauspaikka oli laaja ja pystyin valitsemaan kuvaussuunnan itse, sillä vastavaloon olisi ollut haastava kuvata. Olin erittäin tyytyväinen kuvaamaani materiaaliin, joka teki leikkaamisesta todella helppoa. Tiesin heti kuvattuani, mitä kuvia aion käyttää. Aikaa sen sijaan vei tekniikkaongelmat. Avid Media Composeriin oltiin tehty päivitys, jonka jälkeen ohjelma ei toiminut odotetulla tavalla. Tietokone oli varattuna monta tuntia etäyhteydellä ohjelmistovastaavalla, joka selvitti mistä tietokoneen ongelmat johtuivat. En ottanut viivytyksestä turhia paineita, sillä deadlineen oli vielä muutama tunti. Leikkaaminen sujuisi nopeasti, sillä olin hyvin perillä mitä materiaalia tahdon käyttää ja missä järjestyksessä.

14.3.

Tänään aloitin päivän vasta kello 12:00. Osallistuin koulullani pidettyyn opinnäytetyökliniikkaan, jossa käytiin läpi kysymyksiä ja opinnäytetyönaiheita. Minulla ei ollut tietoa siitä, mitä joutuisin töissä tekemään, sillä aikaisempina päivinä ei oltu keskusteltu siitä, tarvitseeko juttuja tai sähköitä varten käydä kuvaamassa. Oletin, että päivä kuluu hälytysvalmiudessa, jos tulee jotakin tarvetta lähteä hakemaan kuvitusta. Päivän aikana kävi ilmi, että huomiseksi tarvittaisiin kuvituskuvaa sähköstä. SPV:llä olisi tänään illalla harjoitukset, joista saisi hyvää kuvaa sähköeseen. Minulle oli siis luvassa kuvauskeikka illalle.

En ollut aikaisemmin kuvannut urheilua. En tiennyt mitä odottaa kyseiseltä keikalta. Asetin tavoitteeksi saada mahdollisimman paljon onnistunutta materiaalia ja rohkeasti lähteä kuvaamaan haastavaan ja uuteen tilanteeseen.

Kuvaukset sujuivat hyvin. Huomasin urheilun olevan erittäin haastavaa kuvata. Siinä täytyi selvästi osata ennakoida ja unohtaa taiteelliset kuvat. Piti keskittyä olennaiseen. Onnistuin tavoitteissani mielestäni melko hyvin. Lähdin rohkeasti kuvaamaan urheilevia henkilöitä ja liikuin kentän ympärillä. Kuvaukset osoittautuivat hyväksi opiksi ja kokemukseksi, jonka jälkeen olisi helpompi varautua toisiin urheilukuvauksiin.

15.3.

Tämä työpäivä koostuisi illalla kuvattavasta koripallopelistä. Tavoitteena olisi saada kaikki tarvittava kalusto mukaan mitään unohtamatta ja kuvata materiaali sopiva määrä. Päätin käyttää aikaa laitteiston huolelliseen pakkaamiseen.

Kello 14:00 aloitin työt leikkaamalla eilen kuvaamani SPV:n treenisähkeen. Materiaalia oli paljon ja sen läpikäymiseen meni paljon aikaa. Lisäksi kokosin sählytree-
nikuvista reilun kahden minuutin mittaisen videon, joka arkistoitaisiin Yleisradion arkistoon, mahdollista tulevaa käyttöä varten.

Kello kuuden aikoihin lähdin ajamaan kohti Lapuaa. En ollut aikaisemmin käynyt siellä. Haastavinta kuvauskeikassa oli kuvattava kohde. En tunne koripallonsäntöjä. Reilu tunnin kuvaussession jälkeen olin valmis. Pettymyksekseni totesin, että kuvamateriaalia oli taas reilusti. Olin siis epäonnistunut tavoitteessani kuvata sopivasti materiaalia. Huomasin kuvauksissa hyvin toimivan jalustan tärkeyden, kun on kyse urheilun kuvaamisesta. Jos jalusta liikkuu huonosti tai on vaikea käyttää, hankaloittaa se nopeatempoista kuvaamista todella paljon.

16.3.

Tänään olisi tiedossa ensimmäinen itsenäisesti kuvattu juttuni. Tavoitteena tälle päivälle olisi onnistua langattoman mikrofonin käytössä.

Aamu kahdeksalta olin Minimanissa kuvaamassa juttua, joka tulisi huomisen uutis- lähetykseen. Tarkoituksena oli hakea kuvaa vain Pasilan toimipisteelle, mutta aihe päätettiin ottaa myös alueuutisiin. Minimanissa pääsin kokeilemaan ensimmäistä kertaa langatonta mikrofonia. Kuvauskeikka meni mainiosti ja materiaali oli hyvää. Haastavinta oli asettaa mikrofoni kiinni paidanreunukseen niin, ettei se ottaisi häiri- öääntä. Olisin voinut harjoitella enemmän mikrofonin laittamista ennen kyseistä ku- vaustapahtumaa, jolloin siihen ei olisi uhrautunut niin paljon aikaa ja huomiota. Leik- kasin jutun samana päivänä ja lähetin raakamateriaalit Pasilaan.

Päätin myös käydä läpi Lapualla kuvattua koripallomateriaalia. Olin tyytyväinen ot- tamiini yksityiskohtaisiin lähikuviin ja olin onnistunut taltioimaan juuri oikeat hetket, mikä urheilunkuvaamisessa on haastavaa. Vaikka materiaalia oli paljon, oli se helppo kahlata läpi ja löytää parhaimmat hetket. Tein myöskin koripallomateriaalista parhaat pätkät sisältävän videon, joka arkistoitaisiin Yleisradion arkistoon myöhem- pää käyttökertaa varten.

17.3.

Tänään päivä alkoi eilisen materiaalin leikkaamisella. Tein sähkeen kello 17 lähe- tykseen ja otsikon, sekä taustakuvan eilen tehdyille jutulle. Lisäksi minua pyydettiin tekemään televisiojutusta oma juttunsa radioon. Tämä oli helppoa, sillä jutun runko tulisi olemaan täysin sama kuin televisiojutussa. Tulisi vain hieman hienosäätää ää- niä, sekä leikata turhat tyhjät osat pois.

Pian tuli tieto, että ravit tullaan siirtämään Seinäjoelta Kaustisille huonokuntoisen radan takia. Lähdin hakemaan sähkekuvitusta Seinäjoen raviradalta, joka oli todella huonossa kunnossa. Jouduin ennen lähtöäni harjoittelemaan kameran sadesuojan laittoa, koska ulkona oli satanut koko päivän. Sade aiheutti ongelmia kuvauskoh- teessa, sillä tuuli onnistui lennättämään pisarat suoraa linssiin suojista huolimatta. Aikani taisteltuani kuvauksen kanssa, päätin, että minulla olisi tarpeeksi materiaalia sähkekuvitukseen, jonka jälkeen palasin toimitukseen ja leikkasin sähkeen.

Aikaisemmin epäonnistuneet kuvaukset olivat takaraivossa, jonka vuoksi onnistuin huomioimaan sääolosuhteet tänään kuvauspaikalla ja ottamaan mukaan tarvittavat varusteet. Tämän päivän aikana opin laittamaan kameralle sadesuojan ja pitämään malttini haastavassa kuvaustilanteessa.

18.3.

Tämänpäiväisen jutun aiheena oli Alavudella järjestettävät kielisoitinnäyttely. Minä tekisin jutun televisioon ja toinen mediatoimittaja kuvaisi materiaalit somevideoon. Koska tänään ei tarvitsisi editoida juttua, haluan keskittyä kuvaamiseen. Pyrin toimimaan itsenäisesti ja rauhallisesti kuvauspaikalla. Tänään olisi kuvattava kolmen eri ihmisen haastattelut. Haluan kiinnittää erityisesti huomiota haastattelukuviin, haastateltavien hyvään ohjeistamiseen ja jännityksen pois saamiseen.

Lähdimme ajamaan Alavudelle aamusta kello 09:00. Minulle oli vielä kohteessakin epäselvää, että mikä oli kuvattavan jutun kärki, eli pääpointti, sillä juttu tulisi hyllyyn, eli julkaistaisiin vasta myöhemmin, mahdollisesti jopa vasta viikon kuluttua. Jutun kärki tulisi tietää ja olla sisäistetty paikan päällä, sillä kuvattavien kuvien tulisi tukea pääaihetta ja olla aiheeseen liittyviä. Haasteita tähän kuvauskeikkaan toi siis kärjen puuttuminen aluksi.

Paikan päällä huomasimme haastavat kuvausolosuhteet. Kitarat olivat pimeässä huoneessa, jonne oli ripustettu spottivaloja, jotka valaisivat jokaisen kitaran erikseen. Tämä hankaloitti näyttelyssä kävijöiden kuvaamista. Tähän ongelmaan ei ollut ratkaisua, sillä emme tuoneet lisävaloja mukamme. Mukana oli vain yksi pieni haastatteluvalo. Jouduin hieman nostamaan gaineja kamerasta, mikä toi pientä helpotusta kuvan kirkkauteen, mutta aiheutti lisää ikävää kohinaa kuvaan. Ongelmaksi koitui myös valojen värilämpötilojen vaihtelu. Jouduin ottamaan valkotasapainoa kamerasta jatkuvasti uudelleen, jonka takia osa haastattelukuvista ovat erivärisiä, mutta tämä ongelma ratkeaa myöhemmin editissä, jossa voin määritellä kuvan värit uudelleen. Kuvauspäivä sujui muuten mallikkaasti ja haastattelut onnistuivat hyvin.

Viikkoanalyysi 2

Tämän viikon aikana olen huomannut itsessäni kasvavan varmuuden kuvaamisen suhteen. Kynnys lähteä yksin keikalle ja kammottava jännitys on kaikonnut. Epävarmuutta tosin tuo jatkuvat kuvaukset uusissa ja oudoissa paikoissa, joissa en ole ennen ollut. Taustatutkimus helpottaa tätä kynnystä ja auttaa minua ymmärtämään enemmän kuvattavaa kohdetta tai aihetta. Vaikka itse toimittaja kirjoittaa jutun rungon ja on kiinni aiheessa, pitää mediatoimittajan tietää, mistä juttu kertoo, jotta hän osaa ottaa oikeanlaisia kuvia. Kuvituskuvaksi ei kelpaa turhanpäiväiset kuvat, vaan niiden tulee liittyä aiheeseen tavalla tai toisella. Kärki, eli jutun pääaihe, on tärkeä mediatoimittajan tietää ennen kuvauskeikkaa.

Jos tehdään juttua esimerkiksi tiestä mikä tiettyyn kellonaikaan ruuhkautuu eikä liikenne suju. On kuvituksen kannalla oleellista mennä sinne juuri oikeaan aikaan kuvamaan liikennettä. Mutta, jos kuvaajalle sanotaan, että käy hakemassa kuvamateriaalia siitä tiestä, kertomatta miksi tai jätetään oleellinen uutinen sanomatta, ei juttu kuvallisesti välttämättä tue uutista. Sitäkin nimittäin tapahtuu, että jätetään kertomatta oleellista tietoa (Takkunen. 2017.)

Kun kuvausmateriaalia on paljon ja jutun kesto saa olla noin kahden minuutin verran, ei kaikki materiaali tule mahtumaan. Silloin on tärkeää valita ne parhaimmat ja aihetta eniten tukevat kuvat. Taustatutkimus aiheesta tai paikasta auttaa säästämään myös aikaa. Jos mediatoimittaja pystyisi tutkimaan kohdetta ennen kuvauksia, voisi hän suunnitella valmiiksi haastattelukuvan taustat, erilaiset kuvakulmat ja luomaan jutun kuvituskuvalle selkeän tarinan. Näin suunnittelu ja ihmetteleminen paikan päällä ei veisi turhaan aikaa.

Tällä viikolla sorruin useaan otteeseen kuvaamaan liikaa materiaalia. Tämä hidastaa työskentelyä editissä, sillä joudun käymään läpi kaiken kuvaamani materiaalin. Hyvänä esimerkkinä oli kuvauskeikka Lapualla. Materiaalia oli kuvauspäivän jälkeen todella paljon. Onnistuin taltioimaan monta hyvää koripallohetkeä ja tahdoin käyttää niitä kaikkia sähkeessä. Keskivertosähkeen pituus on noin 15-30 sekuntia, joten kaikki materiaali, jota halusin käyttää ei tulisi mahtumaan. Rakastuminen omaan materiaaliin on minulle hyvin yleistä. En osaa päättää mitä kuvia käyttäisin ja sähkeen punainen lanka saattaa kadota, kun käytän vain niitä hyviä ja kauniita kuvia. Sanonta "kill your darlings" ja "Keep it simple, stupid!" sopii myös videomateriaalin valitsemisessa. Sähkeen tulee toimia kokonaisuutena. Siinä tulee lyhyessä ajassa näyttää kaikki oleellinen ja jos jokin kuva, josta kuvaaja erityisesti pitää tai pitää sitä onnistuneena, ei sovikaan sähkeeseen, tulee se uhrata. Tässä tapauksessa halusin käyttää kaikkia onnistuneita kuvia korin saamisesta, vaikka sähkeeseen pitäisi myös liittää kannustavaa yleisökuvaa ja tulosten näyttämistä. Jouduin siis uhraamaan lempiotoksiani, jotta sähkeeseen saataisiin kaikki oleellinen mahduttua. Jotta työskentely olisi tehokasta, ei saa kuvata liikaa, eikä liian vähän ja kuvien tulee tuoda ilmi aiheen uutisen.

Mielestäni yksi mediatoimittajan haastavimmista ominaisuuksista on olla jokaisen kuvauslajin osaaja. Tarkoitin täällä taitoa kuvata monia erilaisia aiheita, esimerkiksi urheilunkuvaaminen on yksi haastavimmista. En ollut aikaisemmin kuvannut urheilua, joten viikon tapahtumat laittoivat minut pohtimaan, miten pystyisin jatkossa tekemään urheilukuvauksia paremmin. Pystyäkseen kuvaamaan jotakin urheilusuoritusta tai lajia tulee kuvaajalla olla nopeutta, tekniikkaa ja tilannetajua, myös lajin ymmärtäminen helpottaa kuvauksia. Vahtilan (2016) mielestä urheilukuvauksissa tai kilpailutilanteissa ei yleensä jää aikaa taiteellisille kuville. Sitten kun on tarpeeksi käyttökelpoista, oikeanlaista materiaalia ja aikaa on jäljellä, voi kokeilla jotakin uutta ja katsoa toimiiko se. Tärkeintä on että, tulevat maalit tai onnistumiset näkyvät videolla, sillä niistä uutiset yleensä kertovat.

Jos urheilu on nopeatempoista, varmin tapa on kuvata laajoja kuvia ja välttää lähikuvia. Näin on helpompi varmistaa, että kohde ei karkaa ulos kuvasta kriittisellä hetkellä, vaikka kuvaajan kuva olisi jäljessä kohteen liikkeestä. Myös kuvakulmat tulee harkita tarkoin. Esimerkiksi kuvattuani koripalloa tajusin, että jos olen samalla tasolla pelaajien kanssa, en saa hyvää kuvamateriaalia, sillä joku pelaajista on aina edessäni. Ratkaisin ongelman siirtymällä korkeammalle tasanteelle. On helpompaa kuvata urheilua hieman korkeammalta, näin tapahtumien seuraaminen on helpompaa, eivätkä muut pelaajat ole tapahtuvien tilanteiden edessä. Nopeatempoisessa urheilussa, kuten koripallo, ei minulle tulisi mieleenkään kuvata ilman jalustaa. Tärkeää on saada pidettyä kuva mahdollisimman vakaana, jotta urheilu olisi helposti seurattavaa. (Vakkila, 2016).

Törmäsin myös useasti yleiseen ongelmaan, valon riittämiseen. Uutiskuvauksessa kuvataan usein vallitsevassa valossa ja käytetään haastattelukuvissa pientä kameran päälle kiinnitettyä akkuvaloa, sillä uutistyössä harvoin jää aikaa kunnolliselle valaisulle. Pääsääntöisesti vallitsevassa valossa kuvaaminen ei ole paras ratkaisu, sillä kattovalaisimet sisätiloissa tulevat yleensä ylhäältäpäin, luoden kuvattavan henkilön kasvoihin varjoja. Yleisin ongelma on silmien alle jäävät varjot (Korveoja, 2004, 32).

Alavuden keikalla huomion kiinnittäminen valaisuun olisi ollut järkevää, sillä koko päivä oli varattu vain kuvaamiseen. Tila, jossa kuvasimme, oli suuri pimeäsali, jossa kitarat oli valaistu ylhäältä suunnatuilla spottivaloilla. Huoneessa ei ollut ikkunoita, joten luonnonvaloa ei ollut mahdollista käyttää. Luonnonvalo olisi voinut ratkaista ongelmamme, sillä haastateltava olisi voitu sijoittaa lähelle ikkunaa, josta olisimme saaneet lisää valoa. Käytössämme oli ainoastaan pieni akkuvalo, joka suoraan edestä suunnattuna oli liian kova. Jouduin nostamaan kameran asetuksista gain-säätöä, joka vahvistaa elektronisesti kuvasignaalia ja siten lisää valoisuutta kuvaan (Perttula 2001). Vierastan usein tämän säädön käyttöä ja vältän sitä parhaani mukaan, sillä sitä nostamalla, se lisää kuvaan ikävää kohinaa, joka näkyy erityisesti kuvan tummissa alueissa.

3.3 Viikko 3

20.3.

Odotin päivältä tavanomaista sähkökuvituksen kuvaamista ja niiden leikkaamista. Aamu alkoi rutiininomaisesti palaverilla kello 10:15, jossa käytiin läpi päivän aiheet. Tämän jälkeen tuli tieto, että SJK pitää tänään kello 12:30 infotilaisuuden, jossa he esittelevät uudet pelaajansa ja minun tulisi kuvata se. Kuultuani päivän tehtävän asetin itselleni tavoitteeksi onnistua uudenaikaisessa tehtävässä. Ennen keikalle lähtöä jouduin ottamaan selvää, mitä tiedotustilanteissa tulee tapahtumaan ja minkälaista kuvaa sieltä tulisi hakea. Tämä helpotti kynnystä lähteä aivan outoon tilanteeseen. Päästyäni tiedotustilaisuuteen noudatin minulle annettuja ohjeita ja kuvasin tapahtumasta monia erikokoisia kuvia, joita voisi leikata keskenään. Lähdin takaisin toimitukseen ja leikkasin kuvistani sähkökuvan ja lähetin sen eteenpäin. Sähkökuva tuli ulos molemmissa alueuutislähetyksissä.

21.3.

Odotin päivän olevan samaa kaavaa toistava kuin edellisinkin. Tiedossa saattaisi olla sähkökuvituksen hakua Seinäjoen läheisyydestä tai Pohjanmaan videoarkiston selailua ja materiaalien etsintää.

Päivä oli todella rauhallinen. Tällä viikolla Yle Pohjanmaan toimituksessa työskentelee kaksi Haaga-Helian journalismiopiskelijaa. En ehtinyt maanantaina tutustua heihin kunnolla, joten tänään oli otollinen hetki. Tulisin tekemään yhteistyönä näiden kahden uuden harjoittelijan kanssa televisiojutun. Juttu kuvataan huomenaamuna, joten päivä kului huomista suunnitellen. Harjoittelijat eivät ole aikaisemmin tehneet televisiohaastatteluita, joten kävin heidän kanssaan läpi perusasiat. Lavastimme toimituksen käytävälle haastattelutilanteen, jossa opastin harjoittelijoita, kuinka heidän

tulee toimia kuvaustilanteessa ja miten pidellä mikrofonia. Kävimme haastattelutilanteen muutaman kerran lävitse, jonka jälkeen annoin heille palautetta ja kehittämisneuvoja. Tekniikka oli hyvä käydä heidän kanssaan läpi ennen h-hetkeä, jotta aikaa itse kuvauksissa ei uhrautuisi ja pystyisin keskittymään paikan päällä omaan työskentelyyn. Opetustilanne toimi myös minulle hyvänä kertauksena.

22.3.

Työpäiväni alkoi kello aamulla kello 6:45 ja työpäivän odotukset ja tavoitteet olivat pystyä ohjeistamaan kahta journalismiharjoittelijaa ja kuvattavia henkilöitä parhaani mukaan. Olisi myös tärkeää, että pystyisin keskittymään omaan työskentelyyn. Odotin itseltäni erityisesti rohkeutta antaa ohjeita ja valmiutta toimia itsenäisesti mediatoimittajana.

Juttu on opiskelijoiden ensimmäinen televisiouutinen ja minun tehtäväni oli ohjata heitä kuvauspaikalla. Jutun kuvitus oli helppoa. Meillä oli hyvin aikaa miettiä ja kokeilla erilaisia kuvaustilanteita. Kuvissa esiintynyt henkilö viihtyi kameran edessä ja häntä oli helppo ohjeistaa. Saimme otettua paikanpäältä paljon hyvää materiaalia ja olin erityisen tyytyväinen hyvin menneisiin haastatteluihin. Tämä oli ensimmäinen juttukeikka, jossa toimin ainoana kuvaajana. Ongelmia kohteessa ei ollut, mutta haasteita toi koko ryhmän kokemattomuus. Huomasin tilanteen kuitenkin tuovan minulle lisää itsevarmuutta ja rohkeutta neuvoa, sekä olla äänessä kuvauspaikalla.

Siirrettyäni materiaalin koneelle, huomasin pettymyksekseni toisessa haastattelukuvassa olevat varjot silmien alla, joihin en ollut kiinnittänyt huomiota paikan päällä. Vallitseva kattolampun valo oli kuvattavan kohteen pään päällä, luoden varjot silmien alle. Kamerassa ollut pieni haastattelu-ledvalo ei ollut tarpeeksi tehokas häivyttämään varjoja kokonaan. Keskittymiseni oli aivan liian monessa asiassa samaan aikaan, minkä vuoksi epäonnistuin haastattelukuvien valaisun suhteen. Tällä keikalla huomasin, miten tärkeää on, että mediatoimittaja pystyy keskittymään omiin työtehtäviinsä sataprosenttisesti.

23.3.

Tänään olisi työtehtävänä viimeisten kuntavaalien kuvaaminen Seinäjoella. Päätin, että tässä tapahtumassa pyrin korjaamaan aikaisemmin tekemäni virheet. Valitsisin paikkani huolella ja kommunikoisin paremmin ohjaajan kanssa. Halusin myös oppia paremmin käyttämään ja kokoamaan kuvauskalustoa.

Päivä kului muiden kuntavaalikuvausten tapaisesti. Minä otin asiaksemi pystyttää kamerat, sekä niiden jalustat ja opetella laittamaan jalustan kiinni dollyyn. Juuri ennen tapahtuman alkua huomasin, että paikanpäälle oli tullut tulkkeja, jotka tulkkasivat kuulorajoitteisille henkilöille. Huomautin tästä ohjaajalle sekä valaisijalle ja ehdotin, että valoa tulisi suunnata myös heihin, jotta heitä voitaisiin näyttää lähetyksessä. Idea toteutettiin ja tulkkien näyttäminen lähetyksessä oli positiivisella tavalla erilaista ja toi lisäarvoa lähetykselle.

Olin neljäs kamera, joka kuvasi yleisöä ja poimi lähikuvia kohteista, joita muut kamerat eivät voineet tai pystyneet kuvaamaan. Tänään tavoitteeni päivän suhteen täyttyi täydellisesti. Osasin nyt pystyttää kamerat oikeille paikoilleen ja kiinnittämään ne dollyyn, sekä auttaa enemmän kaapeleiden vedossa. Keskustelin ohjaajan kanssa tulevista kuvaamistani kuvista, sekä annoin kehitysehdotuksen, joka otettiin ilolla vastaan.

24.3.

Tänään on journalismiharjoittelijoiden viimeinen työpäivä, joten meidän tulisi leikata juttu valmiiksi. Tavoitteeni tälle päivälle on jatkaa jutun parissa jo hyvin onnistunutta itsenäistä työskentelyä. Tänään harjoittelijavoimin valmistuvasta jutusta on isot odotukset. Uskon pystyvämme luomaan jutun, joka täyttää hyvän uutisjutun kriteerit, sekä pystyväni pitämään langat käsissäni ja opettamaan harjoittelijoita parhaani

mukaan. Minun tulisi tänään opettaa, kuinka spiikit tehdään ja miten jutun leikkaus tapahtuu.

Aloitin leikkaamisen haastattelupätkillä. Sillä välin harjoittelijat viimeistelivät käsikirjoitusta. Kun haastatteluosiot olivat valmiina, oli aika ottaa spiikki. Siihen kului paljon aikaa, sillä harjoittelijat eivät olleet tehneet aikaisemmin spiikkejä. Otimme spiikin useaan kertaan ja valitsimme onnistuneimmat otot ja käytimme ne. Jutun rakentamisessa ongelmaksi osoittautui kuvien käyttö. Osa kuvista ei sopinutkaan enää harjoittelijoiden tekemään käsikirjoitukseen. Olisimme toivoneet, että kuvauspäivänä olisimme ottaneet enemmän erilaisia kuvia, tai että käsikirjoitus olisi ollut valmiina jo kuvauksissa. Onnistuimme kuitenkin ratkaisemaan ongelman tekemällä jutun kuvituksesta yhtenäisen ja draamankaarta tukevan. Keskityimme kuvituksessa vain yhteen henkilöön, joka vie tarinaa eteenpäin koko jutun ajan. Kun jutun runko oli valmis, hioimme äänentasot oikeiksi, sekä tein pientä värimäärityä. Juttu jäisi odotamaan uutislähetystä ensi tiistaille.

Viikkoanalyysi 3

Viikon päätavoite oli saada valmiiksi harjoittelijavoimin valmistuva juttu. Tällä viikolla kehitystä tapahtui eniten itsenäisessä työskentelyssä. Koen olevani teknisessä osaamisessa jo sen verran valmis, että pystyn tekemään juttukeikkoja ainoana kuvaajana ja työstämään jutun editissä itsenäisesti.

Huomasin tällä viikolla, kuinka tärkeää kommunikointi toimittajan kanssa on. Jos jompi kumpi työskentelee koko ajan itsekseen, eikä kerro, kuinka jutun työstö etenee tai ei mainitse tulevista mahdollisista suunnitelmista, on työparin vaikeampi py-

syä kärryillä mitä ollaan tekemässä. Vaarana on, että huono kommunikointi aiheuttaa sen, että saattaa tehdä eri kärjellä olevaa juttua tai pahimmassa tapauksessa täysin väärästä aiheesta.

Useana päivänä tavoitteeni oli kommunikoida moitteettomasti ja kyetä hyvään yhteistyöhön. Hyvän kommunikoinnin myötä välttyin samanlaisilta virheiltiltä, kuin aikaisemmillä viikoilla esimerkiksi kuntavaalien kuvauksissa. Tällä viikolla kehitykseni ei ollut niinkään teknistä osaamista, vaan muita mediatoimittajalle tärkeitä ominaisuuksia, kuten ryhmässä toimimista ja kuvattavien henkilöiden ohjeistamista. Koska kuvattavat henkilöt saattavat olla ensimmäistä kertaa videokameran edessä, on tilanne uusi ja jännittävä. Mediatoimittajan täytyy osata ohjeistaa ja keventää jännittävää tunnelmaa, jotta kuvaukset sujuvat mahdollisimman hyvin molemmin puolin.

Uutisissa käsitellään laajasti monia erilaisia aiheita, jonka vuoksi kameran eteen pääsee paljon erilaisia henkilöitä. Tällä viikolla kuvaamassani jutussa oli kameran edessä nuoria. Pystyin kommunikoimaan heidän kanssaan hyvin ja selittämään mitä toivoin jutun kuvitukselta. Kun nuoret ymmärsivät mitä halusin, sujui kuvaukset ripeästi ja vaivatta.

Viikon aikana päädyin pohtimaan toimittajan ja mediatoimittajan eroja. Jouduin tilanteeseen, jossa minun piti huolehtia kummankin työn tehtävistä. Kun toimittaja puuttuu kokonaan, ei ole varma tehtävistään tai ei ole kokemusta, vaikeuttaa se mediatoimittajan työtä. Tiedän, että on toimittajia ja mediatoimittajia, jotka kykenevät tekemään kokonaisia juttuja aivan yksinään. He tekevät jutun käsikirjoituksen, visioinnin, haastattelut ja kuvaukset itsenäisesti. Se, että pystyy tekemään molemmat työtehtävät vaatii varmasti kokemuksen tuomaa varmuutta ja rautaista ammattitaitoa molemmista osa-alueista. Näiden tehtävien yhdistäminen saattaa kuitenkin käydä todella raskaaksi ja toisen työtehtävän tekeminen jäädä heikommaksi.

Mediatoimittaja on kuvallisen kerronnan ammattilainen, mitä toimittaja ei välttämättä ole. Moni toimittaja kykenee tallentamaan kameralla tapahtumia, mutta se ei mielestäni välttämättä ole kuvaamista. Kuvaaminen on paikan päällä tai etukäteen suunniteltua toimintaa, missä eri kuvakulmilla ja kuvakoilla luodaan yhtenäinen tapahtumasarja, jonka katsoja mieltää yhdeksi kokonaisuudeksi editoinnin jälkeen (Takkunen, 2017.)

Huomasin itse, että moneen asiaan keskittyminen samaan aikaan johtaa vain huolimattomuuteen ja herpaannuttaa ajatukset pääasiasta. Ohjeistaessani muita ja keskittyessäni toimittajan työhön jäi oma videokuvaukseni puolitiehen. Huomasin, että toimittaja, joka on ottanut selvää aiheesta ja tietää miksi tapahtuma tulisi uutisoida, on kuvauspaikalla erittäin tärkeä. Kun toimittaja on selvittänyt uutisen faktat, sopinut haastateltavat ja löytänyt kuvauskohteen ei hän enää puutu varsinaiseen kuvaustyöhön. Toimittajalla kuitenkin saattaa olla jutun kannalta erityisvaatimuksia, joita hän haluaa tuoda esille. Esimerkiksi jokin tietty tapahtuma tai toiminta, jonka hän haluaa ehdottomasti tuoda jutussa ilmi. Tällöin minun tehtäväni on muuttaa tämä tapahtuma tai toiminto kuvakerronnalliseenmuotoon.

3.4 Viikko 4

27.3.

Odotukset ja tavoitteet tälle viikolle ovat, että pääsisin tekemään lisää kokonaisia juttuja. Itseluottamukseni on noussut ja usko omaan tekemiseen kasvanut. Juttuja kuitenkin pääsee tekemään harvoin, joten tälle viikolle on odotettavissa sähkeen kuvituksen hakua ja leikkaamista.

Päivä alkoi Seinäjoen katukuvan hakemisella. Tarkoituksena oli hakea kuvitusta Seinäjoen katukuvasta ja sen ihmisistä. Ihmisiä ei juurikaan ollut sinä ajankohtana ulkona ja he jotka olivat, eivät he halunneet tulla kuvattavaksi ja kaartoivat minut ja kamerani kaukaa. Sähkeen kuvituskuva hakemiseen kului paljon aikaa. En ollut tyytyväinen kuvaamaani materiaaliin ja hukkasin paljon aikaa etsiessäni kuvattavia ihmisiä. Palattuani takaisin toimitukseen huomasin kuitenkin, että sähke on lyhyt, joten kuvaa ei tarvitsisi olla paljoa. Sähkeen leikkaus oli helppoa. Materiaalia ei ollut liikaa, joten onnistuneet otot oli helppo löytää.

Tänään tulisi myös ulos SPV:n sähke, jonka olin kuvannut muutama viikko aikaisemmin. Olin kuvausviikolla koonnut materiaalista parhaat palat, joten sähkeen leikkaus oli nopea juttu. Loppupäivä kului huoltaen kopterikameraa yhdessä toisen mediatoimittajan kanssa.

28.3.

Päivän odotukset olivat rauhalliset. Tiesin, että olin saanut harjoittelijoiden kanssa tehdyn jutun valmiiksi viime viikolla ja pääsisin tekemään tänään muita hommia. Osasin siis odottaa sähkekuvituksen hakua ja sen leikkausta.

Päivä alkoi kokouksella, jossa käytiin läpi tulevat aiheet ja tapahtumat. Tänään lähetyksessä tulisi ulos harjoittelijoiden kanssa yhteistyössä tehty juttu. Kun kokous oli ohitse, tarkastin jutun virheiden varalta, jonka jälkeen lähetin sen eteenpäin. Leikkasin jutusta myös otsikon sekä radiojutun. Kun juttu oli kokonaisuudessaan pake-tissa, lähdin hakemaan sähkekuvitusta kuntavaalimainontaan liittyen. Ajoin ympäri Seinäjokea etsien kuntavaalimainoksia. Kävin kolmessa eri kohteessa, kunnes olin varma, että materiaalia oli riittävästi. Huomasin silmäni harjaantuneen kuvattavan materiaalin määrään. Kun tiesin aiheen tarkasti ennen lähtöä, oli mahdollista miettiä kuvat etukäteen, sekä helpompi hahmottaa milloin materiaalia oli tarpeeksi. Leikkasin sähkeen palattuani toimitukseen. Ainoana ongelmana huomasin, että kovasta tuulesta johtuen kameraa oli hankala pitää täysin paikallaan. Lähikuvia katsoessani huomasin pientä tärinää, jota pystyi hieman korjaamaan käyttämällä Avid Media Composerissa olevaa stabilizing efektiä.

29.3.

Aikaisemmilla päivillä ei ollut puhetta mahdollisista kuvauskeikoista, mutta voisin kuvitella, että tuleva työpäivä pitäisi sisällään sähkekuvituksen hakua ja leikkaamista. Tiedän päivästä tulevan hieman hiljaisempi, joten olen varautunut tekemään

pakollisia kameroiden ja laitteiston huolto- ja järjestelyitä. Aamuisen palaverin jälkeen aloitin päivän arkistoimalla vanhoja projekteja Avidista Yleisradion arkistointijärjestelmään, sillä niitä oli kertynyt jo yli satoja. En ehtinyt käydä kaikkia projekteja läpi, kunnes tuli ilmoitus, että tarvittaisiin kuvituskuvaa sähköeseen. Sähkeen aiheena oli kelirikkojen aiheuttamat huonokuntoiset tiet. Lähdin ajamaan kohti Ylistarua, jossa oli kuulemani mukaan huonokuntoisia hiekkateitä. Kuvauspaikka oli melko helppo. Auto tienvarteen, jalusta pystyyn ja kuvaa monttuisista teistä. Pysin paikan päällä ottamaan mahdollisimman erikokoisia kuvia, joita olisi helppo leikata yhteen. Kun olin valmis, ajoin takaisin toimitukseen ja leikkasin sähkeen ja irrotin materiaalista stillkuvan nettiin laitettavaksi.

30.3.

Tänään lähdimme kello 12:00 ajamaan kohti Kokkolaa. Kuntavaalipaneeli kuvattaisiin perinteisesti neljän kameran voimin. Olin kamera 4:n kuvaaja ja tehtävänäni oli poimia yleisöstä kuuntelukuvia sekä olla hätävarakamerana. Tavoitteena oli pystyä itsenäiseen työskentelyyn niin, että pystyisin suoriutumaan työstä ilman ongelmia.

Kameroiden pystytykseen, kaapeleiden vetoon ja mikrofoniin testailuun kului noin kaksi tuntia. Kello 17:00 oli sound check ja kello 18:00 alkaisi suora lähetys Yle Areenaan. Oli mukava huomata, että osasin todella olla avuksi kameroiden ja valojen pystytyksessä. Aikaisempien paneelien pystytyksistä oli jäänyt mieleen valojen paikat ja kuinka niitä tulisi suunnata.

Kaikki sujui odotetusti ja hyvin. Kuulimme myös puolivälissä paneelia, että kuvittaisimme suoran alueuutislähetyksen paneelikuvallamme. Kokkolan kuntavaalipaneeli oli minun osaltani haastavin, mutta myös kaikkein opettavaisin. Kokkolassa oleva yleisö oli todella aktiivista ja jouduin keskittymään toden teolla, että pysyin pitämään kysymyksiä kysyvät ihmiset lähikuvissa. Tapahtuma oli järjestetty urheilusaliin, jossa katsojat istuivat korkealla nousevilla penkeillä. Tämä koitui ongelmaksi, sillä en saanut kuviin ylärivillä istuvien henkilöiden kasvoja, elleivät he nousseet seisomaan. Lisäksi vähäisen valon määrä ylemmillä penkeillä oli ongelma. Lähetys kesti

puolitoista tuntia, jonka jälkeen purku tapahtui nopeasti ja kello 20:00 olimme matkalla kohti Seinäjokea.

31.3.

Eilisen Kokkolan reissun jälkeen, en tiennyt mitä odottaa tältä päivältä. En ollut eilen toimituksessa, joten en tiedä mitä tälle päivälle on suunniteltu tai onko eilen käyty kuvaamassa jotakin materiaalia, jota tulisi tänään työstää. Arvelisin päivän koostuvan sähköiden leikkuusta.

Aamuisessa palaverissa käytiin läpi jo ensi viikon tapahtumia. Todettiin myös, että tuleva päivä saattaisi olla hiljainen uutisten suhteen. Minulle kuitenkin löytyi heti aamusta töitä. Leikkasin kolme eri sähköä, yhden haastattelun sekä otsikkokuvan. Kyseisestä haastattelusta tein myös radioon oman versionsa. Kaikki sähkökuvitukset olivat haettu aikaisemmin tai löytyivät arkistosta, joten kuvaushommia en päässyt tänään tekemään. Olin valmis sähköiden osalta jo ennen kello kahta. Loppupäivä kuluikin Avid-projekteja poistellen ja videomateriaalia arkistoiden.

Viikkoanalyysi 4

Tällä viikolla koin sähkökuvitukset tylsiksi ja yksinkertaisiksi. Viikko oli uutisten kannalta hiljainen ja uutisissa olleet sähköet pystyttiin kuvittamaan arkistomateriaalilla. Viikolla kuvasin sähköisiin kuoppaisia teitä, tienvarsilla olevia kylttejä ja kaupungin keskustaa. Jäin pohtimaan yksinkertaisia kuvauksia, jotka sujuivat nopeasti, mutta olivat epämielenkiintoisia ja kyseenalaistin kuvan tarpeellisuuden tekstin rinnalla. Ailion (2005) mukaan kuva vain maustaa uutista ja uutinen, jossa kuva olisi pääosassa, muistuttaisi dokumenttielokuvaa. Mielestäni uutisten kuvaus on todella sa-

mankaltaista kuin dokumentaarinen kuvaus. Uutisjutun kuvaamisessa pätevät samat kuvallisen kerronnan säännöt, kuin elokuvan kuvaamisessa, kuten kuvakoot, kuvakulmat, sommittelu, valot ja värit.

Aiheet, joissa ei kuitenkaan tapahdu konkreettisesti mitään, ovat tylsiä kuvattavia. Ongelmatilanteen olisi voinut ratkaista järjestämällä kuviin toimintaa. Tiellä sijaitsevien kuoppien yli olisi voinut ajaa auto ja kuvata auton sisältä kuvaa, kuinka se pomppii ja kuski yrittää väistellä tiellä olevia kraatereita. Tylsien kylttikuvien sijaan olisi voinut kuvata, kuinka kylttejä pystytetään tai kuinka ihmiset pysähtyvät lukemaan niitä. Nämä kaikki toimenpiteet vaativat kuitenkin muita henkilöitä paikan päälle. Tilanteet pitäisivät suunnitella ja lavastaa, eikä niihin löydy aikaa.

Vaikka viikolla ottamani uutiskuvat eivät vastanneet odotuksiani mielenkiintoisesta uutisoinnista, ei epäonnistumisiin tule jäädä rypemään. Monesti sanotaan, että uutiset ovat vain kertakäyttö tuote. Tämä väite pitää paikkansa, sillä harvoin vanhoja uutisjuttuja muistellaan viikkojen tai vuosien kuluttua. Se ei silti ole syy huonolle laadulle. Korvenoja (2004, 28-29) huomauttaa, että kaikkein vaarallisinta laatua vähättelevässä ajattelussa on se, että alitajuntaisesti katsoja saattaa muodostaa käsityksensä ohjelmasta ja sen laadusta. Tavallinen katsoja ei analysoi kuvaa tai sen kerronnallista toteutusta, eikä huomaa mikä ohjelmassa on vikana, mutta epämääräinen vaikutelma saa katsoja miettimään, mikä siinä oli huonoa ja pohtimaan sisällön luotettavuutta.

Sorrun useasti kuvaamaan uutisissa kerrottavia asioita kirjaimellisesti. Esimerkiksi, jos uutisessa puhutaan kanoista, ymmärtää katsoja mistä eläimestä puhutaan, jos kuvassa näkyy munia, höyheniä, kanan syöttöastioita ja siemeniä heittelevä käsi. Kuvassa ei ole pakko näyttää kanoja laisinkaan. Janssonin (2013) mielestä kuvan tulee tukea tekstiä, eikä se saa alleviivata kuitenkaan yksittäisiä sanoja. Tärkeintä on, että teksti ja kuva kertovat samaa tarinaa eri tavalla. Onko uutisessa puhuttavan asian näyttäminen köyhää ja mielikuvituksetonta kuvakerrontaa vai tulisiko media-toimittajan pyrkiä erilaiseen uniikkiin tarinaan, jota uutisen teksti ei jyrää alleen? Mielestäni kuvakerrontaan tulee panostaa silloin, jos uutinen on sen tyylinen, että siihen sopii tarinanomainen kerronta. Tärkeää informatiivista kuvaa näyttävät uutiset, kuten esimerkiksi luonnon katastrofit tai poliittiset aiheet eivät tarvitse taiteellista kuvaa, vaan kuva puhuttavasta aiheesta on tärkeämpi.

Vaikka tällä viikolla uutisaiheet olivat melko tavanomaisia ja niissä tulisi näkyä selkeästi se, mistä uutisessa puhutaan, kiehtoo minua ajatus kuvata uutisia draamallisella kuvakerronnalla. Asioita, joita on hankala kuvittaa oikeilla asiaan liittyvillä kuvilla, luo mahdollisuuden käyttää montaasiteoriaa leikkauksessa. Se kurkottaa sanelun ilmaisun tuolle puolen, luoden uutiseen mielenkiintoisen ajatuksia herättävän kuvakerronnan. Montaasikerronnalla voidaan tuoda asioita ilmi, joita ei voida näyttää oikeilla kuvilla. (Koulukino, 2017.)

Samaistuin täysin Johanna Ailion (2005) esimerkkiin siitä, kun kuvassa näkyy tyhjät rengaskeinut liikkeessä, tulee ensimmäisenä mieleen lapsettomuus tai pedofilia. Kun asioita katsotaan vääristävän juomalasin lävitse, uutinen kertoo alkoholismista. Kun ruuhkaisella kadulla näkyy kiirehtiviä jalkoja, liittyy uutinen kansalaisiin tai kulluttajiin. Näitä ajatuksia ja mielikuvia käyttämällä voidaan kuvittaa uutisjuttuja aivan toisella tavalla. Näitä kerrontatapoja olen yrittänyt hyödyntää ja soveltaa mahdollisimman paljon työssäni. Tämä kuvitustapa vaatii kuitenkin tietynlaisen uutisen. Sellaisen jossa ei puhuta jostakin tietystä asiasta tai jossa oikeaa asiaa ei voida näyttää.

”Leikkaus ei siis ole vain kahden ajanviipaleen liitos - se on kohta, jossa ajatukset törmäävät ja synnyttävät uusia ajatuksia.” (Kiesiläinen 2009.)

Kuntavaalikuvauksissa tilan tuomat haasteet aiheuttivat päänvaivaa valaisussa ja kuvakulmissa. Ongelman olisi voinut ratkaista sillä, että minun kamerani alle olisi tehty koroke, joka olisi nostanut kameran tasoa ylemmäs. Yleisön valaisu tapahtumissa on aina haastavaa, sillä ison katsomon takia koskaan ei voi tietää, minne yleisö asettuu, eikä valoja enää ehdi siirtää, kun lähetys on jo alkanut. Näihin tilanteisiin olisi tarvittu lisäkäsia, jotka olisivat liikutelleet valoja tarpeen vaatiessa tai katsomoa oltaisiin rajattu tai pienennetty. Näin olisimme pystyneet arviomaan yleisön liikkeet valaisua varten paremmin.

3.5 Viikko 5

9.5.

Hieman pidemmän tauon aikana olin lomailut ja tehnyt satunnaisia mediatoimittajan vuoroja, mutta nyt alkaisi pidempi työperiodi ja pystyisin jatkamaan viikkopohdintoja ilman pidempiä taukoja. Toimituksessa työskentelevä mediatoimittaja on koko viikon kiinni koulutushommissa, joten minä olen pääsääntöisesti uutiskuvaa hakeva ja leikkaava mediatoimittaja Seinäjoen toimituksessa. Tavoitteena on palata mediatoimittajan arkeen mahdollisimman hyvin ja onnistua kuvaamaan tarpeeksi tapahtumarikasta ja mielenkiintoista kuvaa tuleviin sähköisiin. Haluan keskittyä enemmän sähkökuvien tekemiseen ja kuvattavien kuvien valintaan. Jokaisella kuvalla tulee olla merkitys.

Ensimmäiseksi kuvauskeikaksi valikoitui sähköisen kuvituksen Seinäjoella sijaitsevasta vilkkaasta ajotiestä. Pakkasin kuvauskaluston mukaan ja ajoin suljetulle tielle. Pohdin mielessäni kuvauskulmia ja keskityin etenkin siihen, että jaksaisin varmasti tallentaa tarpeeksi pitkiä ottoja, jotta leikkaaminen ei kävisi editissä tuskaiseksi. Paikan päällä oli paljon lähikuviin sopivia yksityiskohtia, kuten kielletty ajosuunta-merkit, vilkkuvat varoitusvalot ja teiden nimikylttejä.

Kun olin poistumassa kuvauspaikalta, minulle soitti toimittaja, joka pyysi hakemaan vielä uuteen sähköiseen kuvituskuvaa Seinäjoen vastaanottokeskuksesta. Ajoin rakennuksen luo ja huomasin sen olevan perinteisen näköinen kerrostalo, jonka ulko-kuori ei tarjonnut mitään erilaista tai mielenkiintoista. Minua oltiin kehotettu, että kuvissa ei saisi näkyä talossa asuvia asukkaita tai mitään mistä heitä voisi tunnistaa. Tämän takia jouduin jatkuvasti varomaan, ettei kuvissa näy henkilöitä, rekisterikilpiä tai muuta sopimatonta. Päästyäni takaisin toimitukseen leikkasin molemmat sähkökuvat ja lähetin ne eteenpäin tarkastettaviksi.

10.5.

Seinäjoen keskustan kaivauksien lähellä on vanha kerrostalo, joka on sortumisvaarassa ja sen asukkaat jouduttiin evakuoimaan. Oli piristävää lähteä tekemään kiireellistä uutisjuttua. Koska juttu painottuisi talossa asuvaan asukkaaseen, halusin etenkin hänen haastattelunsa onnistuvan. Lähdin nopeasti toimittajan kanssa talon luokse kuvaamaan haastatteluita asukkailta, rakennustarkastajalta ja talon isännöitsijältä. Sääolosuhteet olivat ankeat. Haastatteluiden aikana lunta satoi taivaan täydeltä, kunnes oli aika ottaa kuvituskuva. Kuvituskuvan aikana paistoi aurinko. Huolena oli kuvien yhteensopivuus leikatessa. Kuvauksissa kului paljon aikaa, jonka vuoksi editointi piti tehdä nopeasti. Työtä hidasti se, että jutun käsikirjoitus ei ollut valmis ja jouduin odottamaan sen valmistumista. Sain jutun, otsikon, taustakuvan ja radiojutun tehtyä juuri ennen määräaikaa Päivä oli hektinen ja uutistyötä parhaimmillaan. Parannettavaa päivässä oli kuvamateriaalin määrä. Leikatessa huomasin, että olisi ollut fiksumpaa ottaa asukkaasta enemmän kuvituskuva, esimerkiksi jossa hän katselisi kotiaan. Päivän tavoitteet täyttyivät haastattelukuvien harjoittelussa ja niiden onnistumisessa.

11.5.

Kaikki aiemmin sovitut kuvausaiheet pistettiin syrjään ja jatkaisimme tänään aiheella sortuvasta talosta. Päivän tehtäviin kuuluisi kuvituskuvan hakeminen uudestaan talosta. Työmaa kehittyy kaiken aikaa, eikä vanhoja kuvia voi käyttää uudestaan jatkuvasti. Koska tiesin miltä kuvauspaikka näyttää ja mitä siellä on, oli kuvaukset helpompia suunnitella. Tiesin mitä menen hakemaan ja tavoitteena oli saada mahdollisimman yksityiskohtaista kuvaa talosta.

Lähdin hakemaan tuoretta kuvaa talosta. Kuvituksen pääaiheena olisi talossa näkyvät vauriot. Kuulimme, että talon toisella puolella oli jo isoja halkeamia seinässä. Halkeamien saaminen lähikuviin oli haastavaa, sillä työmaa esti pääsyn talon lähelle ja jouduin kuvaamaan todella kaukaa. Pitkän zoomin takia kameran täytyi pysyä liikkumattomana. Kuvattuani lähdin takaisin toimitukseen, jossa toimittaja ja toinen

mediatoimittaja olivat ottaneet haastattelun talon isännöitsijältä. Leikkasin kuvituskuvasta sähköisen, otsikon ja haastattelusta "satasen". Haastattelusta leikattiin myös oma juttunsa radioon. Päivän tavoitteet onnistuivat ja olin tyytyväinen ottamiini lähi-kuviin talon halkeamista.

15.5.

Tänään on työlistalla ensimmäisen somevideoni kuvaaminen. Ajamme Jalasjärvelle, jossa haastattelemme ja kuvaamme vakavasti sairastunutta poikaa, jonka unelma on tehdä rap-biisi. Paikan päällä meidän olisi tarkoitus kuvata, kun poika, hänen ystävänsä ja vanhempansa kuvaavat pojalle musiikkivideota. En ole ennen kuvannut tai tehnyt somevideota, joten asetan tavoitteeksi onnistua somevideolle tyypillisessä kuvaamisessa. Pakkasin kuvauskaluston ja tarkastin sen hyvin ennen lähtöä. Ajoimme Jalasjärvelle sovittuun paikkaan ja tapasimme haastateltavat henkilöt. Kuvauspaikkana toimi pimeä elokuvateatteri. Kuvasin, kuinka pojan perhe kuvasi musiikkivideota, sekä kuinka pojalle myönnettiin avustus läheiseltä yhdistykseltä ja lopuksi poikaa räppäämässä nappimikillä. Kuvauspäivän päätteeksi minulla oli muistikortillinen hajanaista materiaalia. Olin erittäin pettynyt tähän päivään, ja sen materiaaliin jota minulla oli. Koin epäonnistuneeni, enkä yltänyt tavoitteisiin. Olin kuitenkin positiivisesti yllätynyt tavastani työskennellä vaikeassa ympäristössä. Eri-laisten mikrofoniin vaihtelu kävi helposti ja osasin ohjeistaa haastavaa kuvattavaa kohdetta.

Viikkoanalyysi 5

Pieni tauko töistä teki hyvää. Pystyin pohtimaan aiemmin kirjoittamaani osaamistani ja kehittymistäni. Näistä asioista paremmin tietoisena onnistuin kehittämään itseäni viimeisellä viikolla vieläkin enemmän.

Viikon ensimmäisenä päivänä oli kaksi todella erilaista kuvaustapahtumaa. Toinen, jossa minulla oli paljon erilaista ja mielenkiintoista materiaalia ja toinen, jossa materiaalia oli juuri niukasti kuvittamaan sähke. Huomasin stressaavan tilanteen saavan minut hätköimään. Ihmiset tuijottivat ja olivat hämillään siitä, että tulin kuvaamaan heitä. Jännitystä loi myös se, ettei kuvissa saisi näkyä mitään mistä ihmiset tunnustettaisiin. Ahdistava tilanne sai minut ajattelemaan, että kyllä tällä kuvamateriaalilla jo pärjätään, vaikka asia oli toisin. Ensimmäisessä kuvauskohteessa kuitenkin onnistuin saamaan toiminnallista ja yksityiskohtaista kuvaa autoista, tiensulkumerkeistä ja valoista, juuri niin kuin olin suunnitellut.

Ennen lähtöäni luin valmiiksi kirjoitetun sähkeen tarkasti läpi ja muistin siinä mainittavan tiestä, joka toimisi tietöiden aikana ohitustienä. Valmiiksi kirjoitettu sähke ja sen huolella lukeminen ja sekä ymmärtäminen auttoivat minua kuvauspaikalla. Onnistuin taltioimaan kaiken sähkeessä kerrottavan asian kuvin ja pystyin kuvaamaan myös sähkeessä mainittua ohitustietä ja sen kylttejä. Tämä sähke oli tärkeätieto paikkakuntalaisille, jotka kulkevat päivittäin kyseistä tietä. Silloin on mielestäni tärkeää, että sähke kuvitetaan niillä kuvilla mistä tekstissä puhutaan. Aihe mennään uutinen edellä ja kuvat auttavat ihmisiä sisäistämään ja hahmottamaan sen. Jos uutinen olisi ollut ilman kuvia, olisi ihmiset saaneet infon tien sulusta ja sen kierotiestä, mutta kuvilla he näkivät selvästi, että mistä tie on poikki ja mikä on korvaava reitti.

Sortuvasta talosta kertovassa uutisjutussani oli paljon haastateltavia. Tämä sopi minulle erinomaisesti. Pääsin ottamaan monia erilaisia haastattelukuvia ja pohtimaan niiden taustoja. Ensimmäinen haastateltava oli rakennustarkastaja. Kuvasimme häntä hänen työpaikkansa, kaupungintalon edessä. Sommittelin kuvan niin, että kaupungintalon rakennus ja sen etuoven edessä patsastelevat pilarit pääsivät kuvaan. Kuvasta tunnisti missä haastateltava oli ja taustalla oli liikenteen vilinää. Toinen haastattelukuva oli evakuoidusta asukkaasta, jonka olin sijoittanut sortuvan talon edustalle. Halusin saada asukkaan haastattelukuvaan mukaan hänen asuntonsa ikkunat. Laskin kameraa hieman alle silmien korkeuden, jolloin talon ikkunat näkyivät kuvissa. Viimeinen haastattelukuva kuvattiin isännöitsijän toimistotiloissa. Taustalle halusin saada ison hyllyn, joka oli täynnä värikkäitä kansioita.

Tällä viikolla työni painottuivat haastattelukuvien tekoon. Se oli hyvä, sillä toivoinkin pääseväni harjoittelemaan sitä enemmän ja huomasin aikaisempien viikkojen pohdinnan auttaneen minua. Haastattelukuvissa rajaus on yleensä puolikuva tai lähi-kuva. Huomioon on otettava monia asioita haastattelukuvaa kuvattaessa. On tärkeä jättää kuvan ylä- tai alaosaan tilaa, jotta tegu mahtuu kuvaan. Kuva otetaan yleensä silmien korkeudelta. Kannattaa välttää ylhäältä tai alhaalta otettuja haastattelukuvia, ellei sitä ole hyvin perusteltu, sillä kuvakulmat liittyvät kuvakerrontaan. Ne saattavat tehdä haastateltavan näyttämään uhkaavalta. Kuvattuna ylhäältä- tai alhaaltapäin, saattaa tulla luoduksi illuusion siitä, että kuvattava kohde on pienikokoinen tai ahdingossa. Haastateltava sommitellaan kultaiseen leikkaukseen ja katseelle jätetään riittävästi tilaa. On tärkeä tarkistaa tausta, ettei haastateltavan päästä sojota "sarvia" tai muita taustalla näkyviä ulokkeita.

Haastattelukuvissa haastavinta on saada kuva näyttämään teknisesti hyvältä ja taustan mielenkiintoiselta, mutta ennen kaikkea saada yhteistyö pelaamaan toimittajan kanssa. Koska toimittaja ei näe kuvaa, saattaa hän vahingossa liikkua haastattelun aikana, jonka vuoksi usein käy niin, että kuvassa näkyy toimittajan olkapää tai hiukset. Yritän ennen haastattelun alkua aina ohjeistaa haastateltavan ja toimittajan omille paikoilleen ja kertoa toimittajalle kuinka paljon hän saa liikkua, ettei näy kuvassa. Näissä tilanteissa kuvaajan tulee olla tarkkana. Hänen tulee rajata kuva nopeasti uudelleen, jos toimittaja näkyy kuvassa. Harvoin tulee tilanteita, että tarvitsee keskeyttää kuvaukset ja pyytää toimittajaa siirtymään paikalleen, mutta jos kuvauksissa ei ole kiirettä niin kannattaa se tehdä tai siirtää kameraa toimittajan kysymyksen aikana. Toimittajan kysymyksen aikana on yleensä mahdollisuus korjata kuvaa tai tarkistaa sen tarkkuus, sillä kysymykset kuvitetaan tai leikataan kokonaan pois.

Tahtoisin useammin päästä tekemään toiminnallisia haastatteluita. Jos jutussa on mahdollisuus tehdä haastattelu niin, että henkilöä haastatellaan hänen työnsä äärellä, nappimikkiä käyttäen. Se olisi mielekkäämpää katseltavaa, eikä haastateltavalle niin jännittävä tilanne. Mielestäni dynaamiset haastattelukuvat saattavat toisaalta myöskin rauhoittaa vauhdikasta uutisjuttua.

Olin tyytyväinen tämän viikon haastattelukuviin. Ne onnistuivat teknisesti hyvin ja sommittelu oli mielestäni onnistunutta. Kuvissa ainoana ongelmana koin taustan syväterävyyden. Olisin tahtonut luoda kuvan, jossa kohde oli terävä ja tausta epäterävä. Syväterävyyttä halutessa kameras aukko ratkaisee merkittävästi. Mitä isompi aukko on käytössä, sitä pienempi syväterävyyden alue tulee olemaan. Jos haluaa kaiken kuvassa näkyvän erottuvan selkeästi, kannattaa aukko säätää pieneksi. Sortuvatalojutun kolmannessa haastattelussa en kuitenkaan onnistunut saamaan epäterävyyttä, sillä tila jossa kuvasimme, oli pieni. Tarkennusetäisyys vaikuttaa syväterävyyteen ja jos tahdon taustan epäteräväksi, pitää minun tuoda haastateltava kauemmas taustasta ja tämä ei ollut mahdollista.

ND-filtteri eli toisin sanoen harmaasuodin, saadaan myös vaikuttamaan kuvan syväterävyyteen. Sillä voidaan pakottaa kamera käyttämään mahdollisimman suurta aukkoa, esimerkiksi f1.4, jolloin kirkkaaseen kuvaan saadaan lisää syväterävyyttä. (Pänkäläinen, 2005.) Kuvaaminen todella pienellä terävyyden alueella on myös haastavaa, sillä jos kuvattava kohde liikkuu puhuessaan paljon tai liikehtii hermostuneena, saattaa hän siirtyä pois terävyyden alueelta ja näkyä kuvassa epätarkkana.

Haastavimmaksi asiaksi olen kokenut haastattelutilanteiden nopeusnopeisuuden. Täytyisi muistaa kaikki yllä mainittu oleellinen asia ja tehdä se vielä nopeasti ja kerralla purkkiin. Näiden tilanteiden keskellä olisi tärkeää muistaa rauhoittua ja keskittyä omaan tekemiseen, vaikka toimittaja tai haastateltava hermoilisi. Vaikka toimittaja olisi tehnyt kuinka hyvää työtä käsikirjoituksen ja kysymysten kanssa, on se turhaa, jos kuva tai ääni on huonoa.

Minulla oli tiedossani kaikki oleellinen tieto somevideoiden teosta. ”Journalistinen somevideo sisältää julkaisualustastaan riippuen erilaisia elementtejä, yleensä liikkuvaa kuvaa, ääntä sekä grafiikkaa” (Kuivas 2017, 44). Tiedän, että somevideoiden kuvat tulee sommitella niin, että niihin on helppo sovittaa tekstiä ja otsikoita. Videoihin lisätäänkin usein tekstitys, jotta niitä voidaan katsella myös äännettömänä. Taustalle lisätään joko musiikkia tai puhetta ja kuvien tulee pysyä tarpeeksi kauan paikallaan ja sisältää paljon yksityiskohtaisia lähikuvia.

Tällä viikolla somevideon kuvaukset oli haastavin ja eniten epäonnistumisia sisältänyt päivä. Minä ja toimittaja emme olleet ehtineet perehtyä täysin somevideon aiheeseen tai sen kärkeen. Jutun pääaiheen tietämättömyys loi epävarmuutta ja hidasti työskentelyä. Kohteessa huomasimme, että jutulle annetut taustatiedot eivät vastanneet todellisuutta, sillä paikan päällä ei ollut juuri mitään kuvattavaa ja musiikkivideotuotanto oli minimaalista, aikaisemmin kuvattu ja lähes jo valmista. Tarinan kehittäminen monesta eri näkökulmasta olisi liian sekavaa ja yhdestä aiheesta melko merkityksetöntä.

Törmäsin samoihin ongelmiin mitä aiemmilla viikoilla, kuten valon määrään, sekä nopeasti muuttuviin tilanteisiin. Näistä ongelmista aiemmin selviytyneenä osasin nostaa gain-säätöä ja sopeutua haastavaan tilanteeseen. Myös aiemmalta viikolta oppineena onnistui nappimikin käyttö ongelmitta. Onnistuin luomaan lisävaloa elokuvateatteriin laittamalla projektorin päälle ja heijastamalla valkoista kuvaa kankaalle. Koska paikan päällä tapahtunut musiikkivideon kuvaus oli vähäistä ja epämielenkiintoista, yritin luoda nopeasti uutta kuvitustarinaa tyhjästä, siinä kuitenkin kovinkaan hyvin onnistumatta.

Editissä pystyin antamaan somevideolle tekohengitystä teksteillä. Ne autoivat katsojaa ymmärtämään epämääräisiä kuvia, mistä ei aluksi päässyt ymmärrykseen mitä niissä tapahtui. Muuten video oli kovin riekaleinen kertomus ja yritti kertoa monia eri tarinaa.

4 POHDINTA JA PÄÄTELMÄT

Ennen töideni alkua alueuutisissa minulle oli kertynyt kokemusta uutisten leikkajana Yleisradiolla, Pasilan toimituksessa. Uutisten kuvaaminen tuli minulle uutena työtehtävänä, jota en ollut aikaisemmin tehnyt. Viikkojen aikana huomasin kehitykseni mediatoimittajan työtehtävissä, etenkin kuvauksessa ja kuvakerronnan ymmärtämisessä. Työni aikana jouduin noudattamaan tiukkoja aikatauluja sekä aikarajoja. Kehityin aloittelijasta taitavaksi suoriutujaksi. Pystyin työskentelemään itsenäisesti ja pitämään huolen siitä, että uutisjutut olivat viimeistelyä ja lähetetty editorille aikataulun puitteissa. Tarvitsin usein neuvoja, mutta on ollut hienoa huomata, että pystyn nykyään myös itse neuvomaan ja antamaan palautetta niistä tehtävistä, missä olen itse kehittynyt. Alussa tavoitteenani oli onnistua kuvaamaan teknisesti laadukasta kuvamateriaalia mahdollisimman tehokkaasti ja nopeasti. Huomasin kuitenkin tavoitteideni muuttuneen matkan varrella ja halusin kehittyä enemmän tarinan kertojana ja kuvallisen ilmaisun ammattilaisena.

Näiden viikkojen aikana havahduin useasti pohtimaan kuvan tärkeyttä verrattuna tekstiin. Mitkä aiheet olisivat sellaisia, joissa pystyisin välittämään enemmän tunteita tai ajatuksia? Mitkä taas niitä aiheita, joissa olisi tärkeää tuoda uutisen faktat esille kuvien avulla? Pohdin Seppo Kangaspunnan (2001) toteamaa ajatusta ”ensin on asia, teksti, joka pitää kuvittaa.” Tekstin tai kuvan ei tulisi taistella keskenään, vaan kulkea käsikädessä antaen toisilleen lisäarvoa. Tylsästäkin uutisesta voidaan saada mielenkiintoinen, jos sen kuvitus on mukaansa tempaava ja tunteita herättävä. Toinen mielipide on, että liian kiinnostava kuvakerronta tempaa mukaansa ja katsoja unohtaa kuunnella uutista. Tosin tylsät faktat välittävät kuvat eivät aina kerro kaikkea ja teksti viimeistelee uutisen täydelliseen muotoonsa. Yleisesti merkittäviin, koiviin uutisaiheisiin kuuluvat politiikka- ja talousuutiset. Nämä aiheet ovat hyviä esimerkkejä, joissa puhe on hallitsevassa osassa. Kuvissa ei tapahdu mitään, sillä ne ovat abstrakteja ja tapahtuvat ”oikeassa elämässä” paperilla.

Koska ihmiset tulkitsevat kuvia kokemusmaailmansa perusteella, on tekstin rooli merkittävä. Epäsuoraa kuvaa käytettäessä tekstin avulla katsojat ymmärtävät kuvan

samalla tavalla ja uutinen välittyy heille. Teksti ja ääni opastavat katsojan tulkitsemaan sen oikealla tavalla. Olen ymmärtänyt raportoinnin aikana kuvan ja äänen tasavertaisuuden. Työni alussa olin täysin sitä mieltä, että uutisjutut kuvitetaan tekstin mukaan ja että teksti kantaa jutun loppuun. Nyt olen ymmärtänyt uutiskuvan arvon informaation, kuten tunteidenkin välittäjänä.

Vaikeiden tai arkojen aiheiden kuvitus on haastavaa. Tilanteissa, jossa uutista ei voida kuvittaa oikeilla aiheeseen liittyvillä kuvilla, täytyy käyttää hyväkseen kuvien moniulotteisuutta ja niiden sivumerkityksiä. Alueuutisissa työskentelyni aikana, tilanteita, joissa olisin voinut käyttää vertauskuvallista ilmaisua, oli harvassa. Niissä tilanteissa täytyy kuitenkin käyttää ratkaisuna kuvia, joissa on vertauskuva tai metafora, tulee niitä käyttää harkiten ja niin, että ne ovat helposti ymmärrettävissä. Jotta katsojat ymmärtävät tyylin, tulee käytettävät tehokeinot ampua hieman yli, sillä uutiset ovat nopeita ja epäanalyttisiä, joten hienovaraiset kuvalliset kommentit jäävät helposti puheen varjoon (Ailio 2005.)

Erilaisten kuvaustilanteiden avulla olen kehittänyt vieraan kuvauslaitteiston ja tekniikan hallinnassa. Haastoin itseäni rohkeasti tarttumaan uusiin kuvauskeikkoihin ja lähtemään sinne yksin. Huomasin sen jälkepäin tuovan minulle lisää itsevarmuutta. Vaikka olenkin kehittänyt teknisesti kameran käsittelyssä ja saanut nopeutta leikkauspöydän ääreen, koen kehittyneeni eniten kuvallisen kerronnan ymmärtämisessä ja haluan korostaa uutisjutun tarinallista merkitystä. Kangaspunta (2001) toteaa, että ”tv-uutisten kuvakieli on varsin köyhää.” Seinäjoen aluetoimituksessa tätä en kuitenkaan voinut allekirjoittaa. Mediatoimittajat olivat selvästi panostaneet kuvalliseen kerrontaan ja erilaisiin kuvaustyyliihin. Somevideoita saatettiin kuvata Gopro-kameroilla, jotka pystyttiin asentamaan pieniin paikkoihin, jonne kuvaaja ei itse päässyt. Tämä toi videoon erilaisia kuvakulmia ja tunnetta, että katsoja olisi itse mukana. Toimitukseen oli hetki sitten ostettu uusi drone-kopterikamera, nyt uutisiin saataisiin myös rikastuttavaa ilmakuvausta. Ei siis tule kangistua samanlaisiin kuvauskaavoihin, vaan tekniikan kehittyessä tulee haastaa itseään ja tarttua rohkeasti uusiin laitteisiin ja rikkoa uutiskuvan rajoja.

Kuvaustilanteisiin pystytään valmistautumaan etukäteen, mutta todellisia tilanteita on aina vaikea täysin ennakoida. Työn tekemisessä olen päässyt todistamaan, miten suunnitelmat voivat muuttua täysin. Huomasin, että silloin täytyy olla valmis päästämään irti aikaisemmasta tarinasta ja oppimaan nopeasti luomaan tyhjästä jotakin uutta. Ennen kuvauskeikkoja on toki tärkeää olla suunnitelmia, mutta ei niihin kuitenkaan kannata nojata täysin, sillä jutun uutinen voi muuttua matkan aikana tai toimittaja saattaa haluta vaihtaa jutun kärkeä. Tämän vuoksi aikaisemmin suunnitellut kuvat eivät enää sovikaan siinä muodossa, jossa alun perin suunnittelin.

Voiko uutisjuttua varten sitten tehdä käsikirjoituksen etukäteen? Tätä kysymystä pohdin työviikon jälkeisessä analyysissä. Se helpottaisi kuvituksen ja tarinan kehittämisessä, mutta ei ole käytännössä mahdollista, ellei toimittaja tiedä varmasti, mitä haastatettava tulee sanomaan tai tekemään. Olen oivaltanut opinnäytetyöni aikana, että uutiset ja tv-reportaasit ovat yksi dokumenttielokuvan alalaji. Niissäkin kuvataan todellista maailmaa ja ihmisiä, mutta ne keskittyvät dokumenttielokuvaa enemmän välittämään tietoa (Dokkino 2014). Yksityiskohtaista käsikirjoitusta ei voida tehdä dokumenttielokuvaan, sillä sen tekeminen on avoin prosessi, eikä voida tarkasti tietää etukäteen, mitä kameran edessä tulee tapahtumaan (Aaltonen 2011, 102). Sama toteamus pätee myös uutisiin.

Ennen työskentelyäni Yleisradiolla olin siinä uskossa, että uutiskuvaaminen on paikalle saapumista ja rec-nappulan painamista. Vaikka tosi asiassa uutiskuvaukseen pätee samat elokuvallisen kuvakerronnan säännöt, kuin elokuvien teossa, kuten esimerkiksi sommittelu, liike, kuvakoot ja kameran aseointi. Tulevaisuudessa koen edelleen tärkeäksi kysyä kuvauspaikalla itseltäni, millaisilla kuvilla haluan tämän tarinan kertoa. Uutisjuttuun tarvitaan erikokoisia kuvia ja erilaisista kuvakulmista. Esimerkiksi juttu on hyvä aloittaa yleiskuvalla, joka esittelee henkilön tai tapahtumapaikan. Lisäksi lähi- ja erikoislähikuvia on hyvä olla tärkeistä yksityiskohdista.

Tv-uutisissa juttujen tapahtumien lavastaminen on yleistä, mutta jos on kiire tai henkilö on todella hermostunut kameran edessä, ei lavastus ole aina mahdollinen vaihtoehto. Vaikka kuvaustilanteissa on kiireellinen aikataulu ja usein käytössä puutteellinen tekninen laitteisto, on aina pyrittävä luomaan mahdollisimman hyvää kuvamateriaalia. Aaltonen (2011, 249) huomauttaa, että kannattaa varoa sitä, että ajautuu

huonoihin kuviin liikaa olosuhteisiin mukautumalla. Olen kuvauspaikoilla kyennyt itse mukautumaan huonoihin kuvausolosuhteisiin, ja ratkaissut ongelmia luovin keinoin. Esimerkiksi jos ei ole mahdollista valaista pimeässä kuvauskohteessa, niin täytyy tuoda kohteeseen valoa muilla luovilla keinoilla, esimerkiksi heijastamalla muusta valonlähteestä, tai käyttämällä ikkunoista tulevaa luonnonvaloa.

Uutisjutun tekemiseen tarvitaan samat jälkityön vaiheet kuin muissa videotuotannoissa. Leikkaaja vie katsojaa eteenpäin kuvavirrassa, rytmittämällä kuvia ja pitäen huomiopisteen leikkauspaikoissa suurin piirtein samalla paikalla. Onnistunut editointi ei herätä katsojan huomiota leikkauskohtiin, eikä herätä katsojalle hämmennystä tarinan kulussa. Onnistunut uutisjuttu on tunteita ja ajatuksia herättävä tarina, joka kertoo katsojalle kaiken tarpeellisen informaation ja toteuttaa kuvakerronnan sääntöjä.

Lähteet:

Aaltonen, J. 2011. Seikkailu Todellisuuteen, dokumenttielokuvan tekijän opas. Helsinki:Like kustannus Oy.

Ailio, J. 2005. Uutiset ovat kuvitettua puhetta. Viitattu. 25.10.2017. Luettavissa: <http://www.widerscreen.fi/2005-2/radionomainen-kuvakerronta/>

Dokkino. Mikä on dokumenttielokuva. Viitattu: 21.11.2017. Saatavana: https://docpoint.info/wp-content/uploads/2014/10/mika_on_dokumenttielokuva.pdf

Huovila, T. 2005. Toimittaja, tiedon etsijä ja vaikuttaja. Helsinki: Werner Söderström Oy.

Jansson, K. 2013. Hyvän televisiokuvan jäljillä. Viitattu. 23.03.2017. Luettavissa: https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/65431/Jansson_Kaisu.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Kangaspunta, S. 2001. 6. Audiovisuaalinen teksti. Viitattu: 10.11.2017. Saatavana: http://oppimateriaalit.internetix.fi/fi/avoimet/0viestinta/tiedotusoppi/p2_media-analyysi/4_audvis.teksti/6_aud.vis.teksti

Kiesiläinen, I. 2009. Kamera&Kynä, Elokuvan uusi opetussuunnitelma, osa 5: Montaasi. Viitattu 8.11.2017. Luettavissa: http://timpu.blogspot.fi/2009/04/elokuvan-uusi-opetussuunnitelma-osa-4_13.html

Koulukino, Leikkaus ja montaasi, 2017, Viitattu: 8.11.2017. Luettavissa: <http://www.koulukino.fi/?id=1493>

Kuivas, E. 2017. Journalistinen video somefiidissä. Viitattu: 9.11.2017. Luettavissa: https://theseus.fi/bitstream/handle/10024/130967/Kuivas_Eeva.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Kunelius, R. 1993. Uskottavuuden anatomia. Kova uutinen, genre ja kansalainen. Viitattu: 21.11.2017. Saatavana: <https://journal.fi/mediaviestinta/article/view/63587>

Nikkinen, A. Vacklin, A. 2012. Television runousoppia. Toisenlainen katse tv-ohjelmiin. Helsinki: Like kustannus Oy.

Parton, G. 2015. BBC, First steps: in the edit Viitattu 23.3.2017. <http://www.bbc.co.uk/academy/production/podcasts/television/article/art20150205145119732>

Perttula, O. 2001. Videovalaisun perusteet. 2.4 Gain säätö Luettavissa: <http://koulut.tampere.fi/materiaalit/valo/moduli2/oppi4.htm>

Pänkäläinen, T. 2005. Suotimet videokuvauksessa. Viitattu. 25.10.2017. Luettavissa: http://www.digivideo.fi/content/index.php?option=com_content&task=view&id=74&Itemid=0

Smith, S. Hider, I. Morten, P. 2012. BBC, Shooting for the edit. Viitattu 23.3.2017.
<http://www.bbc.co.uk/academy/production/television/self-shooting/article/art20130702112136099>

Takkunen, P. 2014. Mediatoimittaja. Yle, Pohjaamaa. Haastattelu 27.4.2017.

Vakkila, A. 2016. Ammatilaisen vinkit urheilukuvaukseen. Kirjoitus Kuitumedia-blogissa 14.11.2016. Viitattu: 25.10.2017. Luettavissa: <https://kuitumedia.fi/uusi/blog-in-finnish/ammattilaisen-vinkit-urheilukuvaukseen/>

Vahtila, M.2016. Vinkkejä urheilukuvaukseen. Kirjoitus Voima-Vahtila-blogissa 22.04.2016. Viitattu 25.10.2017. Luettavissa: <http://www.voimavahtila.fi/yleinen/vinkkeja-urheilukuvaukseen/>